

PASSA

TYGODNIK SĄSIADÓW

URSYNÓW • MOKOTÓW • WILANÓW • LESZNOWOLA • PIASECZNO • KONSTANCIN - JEZIORNA

10 marca 2022

czasopismo bezpłatne

Nr 10 (1101)

www.passa.waw.pl

**PRACOWNI
KUCHAREK SZEŚĆ**

Zamów on-line na
www.kucharekszesc.pl

Zamów telefonicznie
(22) 855 00 55

Obiekty Sportowe SGGW

Zapraszają

Czyt. str. 3

FOTO URZĄD DZIELNICY URSYNÓW

Czyt. str. 4

Poradnia otwarta!

Las Kabacki otwarty

Czyt. str. 4

Dalsza pomoc dla uchodźców

Czyt. str. 4, 6, 7, 8 i 13

Iran wchodzi do gry o ropę

FOTO WIKIPEDIA

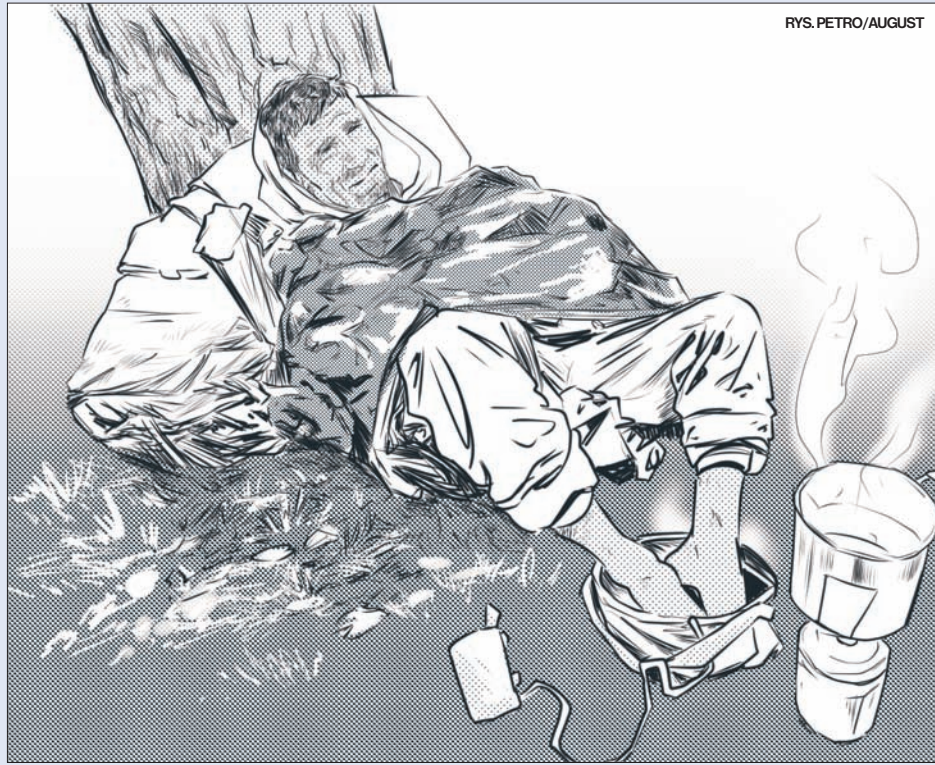
Czyt. str. 11

Kogo migiem wpuścić, co Migiem odrzucić...

podległego mu ministra sprawiedliwości z fuchą prokuratora generalnego w jednym ręku, naprawdę uwierzyłem, że Unia Europejska jest agresorem nieustannie atakującym Polskę, a przede wszystkim łamiącym naszą Konstytucję, której wszak powinna się w pełni podporządkować. Trudno nie zgodzić się ze wspomnianymi mówcami, ogłaszającymi w Warszawie – urbi et orbi, iż święta sarmacka zasada „wolność Tomku w swoim domku” musi być przez unijnych biurokratów w pełni respektowana. Niezapomniany ideolog Lenin wyznał kiedyś szczerze: „Nie jesteśmy utopistami, wierzącymi, że prosty robotnik albo kucharzka może z dnia na dzień nauczyć się rządzenia państwem”. No cóż, pod skrzydłami dużo lepszego ideologa Jarosława Kaczyńskiego zostało udowodnione, iż w wypadku kucharki jest to w zasadzie możliwe. A w każdym razie okazało się, że pierwsza lepsza kucharka jest w stanie zapędzić najcięższych unijnych prawników w kozi róg. Jeśli tylko potrafi dobrze gotować.

Ja sam zauroczyłem się ostatnio sztuką kulinarną dwóch młodych uchodźczyń z Ukrainy, które ugotowały w moim domu co nieco, rewanzując się za okresowy dach nad głową. Przy okazji się okazało, że oprócz gotowania posiadły one znajomość biologii, psychologii, pedagogiki, a także wysoko zaawansowanej techniki. Zapewne jednak łącznie zorientowały się, iż całe to uniwersyteckie wykształcenie jest dziś z politycznego punktu widzenia w Polsce niepotrzebne i dlatego po krótkim pobycie w naszym kraju pomknęły do Niemiec. Przekraczanie polskich granic bywa bowiem

RYS. PETRO/AUGUST

niekiedy – również przekraczaniem granic absurdu.

Nie znając się na zagadnieniach obronności kraju, nie potrafię ocenić, czy budowany przez Polskę mur na granicy z Białorusią jest inwestycją potrzebną, czy raczej chybioną – jak owa elektrownia w Ostrołęce. Wydaje się, że zatrzymywanie tam przedzierających się coraz gęściej nielegalnych imigrantów z Bliskiego Wschodu i Afryki jest działaniem niezbędnym i nawet jeśli to są akurat malutkie dzieci, to trzeba je natychmiast odkopnąć jak piłkę, podrzucaną nam przez podstęp- nego gracza Łukaszenkę. O tym,

czym różni się granica z Białorusią od granicy z Ukrainą, napisała na Facebooku Jarmila Rybicka. A oto jej słowa:

„Wspaniała znajoma z Podlasia pisze o tym, jak obecnie wygląda sytuacja na granicy z Białorusią: „Leżeli niedaleko drogi, w rzadkim lesie. Pierwsze, co zobaczyliśmy, to ich białe stopy – białe, opuchnięte, nienaturalne. Jeden leżał na ziemi, bo nie dawał rady się podnieść, drugi (ten, który miał zapalenie płuc i niewydolność wątroby) był bardzo zmęczony i obołaty. Mniejszy, student biologii, nie był w stanie samodzielnie się napić, musieliśmy podtrzymywać mu

głowę. Większy, student ekonomii, związał się z bólu i skarżył na żołądek. Po leku rozkurczowym zasnął. Mniejszy miał ciężko odmrożone stopy. Długo staraliśmy się je ogrzać, powolutku podnosząc temperaturę wody. Udało się. Nas, już od siedmiu miesięcy ratujących ludzi w lasach, nie przestaje szokować to, że pomoc, wsparcie, ciepło i dawanie nadziei są zarezerwowane tylko dla niektórych uchodźców i uchodźczyń – tych bliższych kulturowo, mówiących w podobnym języku. Pomaganie innym jest kryminalizowane, a osoby udzielające takiego wsparcia – prześladowane.

Jako Grupa Granica działamy tam, gdzie państwo i system zawodzą. Pomagamy zarówno ludziom uciekającym z Ukrainy, jak i tym, którzy szukają schronienia przed wojnami w innych krajach.

PS. Błagam nie zapomnijmy o tym, że na granicy z Białorusią powstaje mur. Nic w tej sprawie się nie zmieniło.”

Oczywiście, gdy dziś Ukraina ogarnięta jest ogniem wojny, mało kto się przejmie jakimiś uchodźcami na granicy z Białorusią, zwłaszcza że tam chodzi albo o „czarnych”, albo o „ciapatych”, a w każdym razie z naszego punktu widzenia „niewiernych”. A poza wszystkim – nie czas żałować róż, gdy płoną lasy. Braci Ukraińców wpuszczamy do Polski migiem, tak jak tamtych migiem wyrzucamy, co się określa uczenie anglojęzycznym terminem „pushback”.

Ciekawie przypadkowo słowo „mig” zostało podchwyczone przez Amerykanów, którzy uznali, że przekazanie Ukraińcom naszych posowieckich Migów-29 za pośrednictwem bazy NATO w Ramstein byłoby ryzykownym posunięciem i z politycznego, i z militarnego punktu widzenia. Z drugiej strony jednak – trzeba w tym wypadku zrozumieć nasz rząd, który dałby Putinowi pretekst do zaatakowania Polski, gdybyśmy bezpośrednio od nas postali te Migi na Ukrainę, co ten bandyta uznałby za jawny akt agresji. Najlepiej więc o tych – mocno zużytych zresztą Migach – jak najszybciej zapomnieć...

MACIEJ PETRUCZENKO
PASSMITA
naczelnym@passa.waw.pl

**SMB „IMIELIN” z siedzibą w Warszawie,
ul. Malinowskiego 5**

**OGŁASZA KONKURS OFERT
NA WYNAJĘCIE PAWILONU PRZY ULICY
DERENIOWEJ 8 W WARSZAWIE**

**o powierzchni użytkowej 1 129,70m²
i powierzchni zabudowy 1 355,90m²**

Warunkiem uczestnictwa w konkursie jest złożenie pisemnej oferty oraz wpłacenie wadium w wysokości 20.000,- złotych na konto Spółdzielni w banku: PKO Bank Polski S.A. XVI O/Warszawa nr 60 1020 1169 0000 8102 0011 2151 w terminie do dnia składania ofert. Preferowana działalność usługowo-handlowa.

Oferty z proponowaną stawką czynszu najmu, dowodem wpłaty wadium, rodzajem działalności i zaświadczeniami typu: NIP, REGON, wypisem z CEIDG lub KRS, sprawozdaniem finansowym za 2020 r. wraz z raportem badania biegłego, zaświadczeniem z ZUS i US o braku zaległości, oświadczeniem o zapoznaniu się z Regulaminem wynajmowania lokali użytkowych w SMB „Imielin” oraz oświadczeniem o zapoznaniu się ze stanem technicznym pawilonu należy składać w zamkniętych kopertach z dopiskiem „Konkurs ofert na wynajęcie pawilonu przy ulicy Dereniowej 8 w Warszawie” w sekretariacie Spółdzielni, ul. Malinowskiego 5, pok. 25, w terminie do 30 marca 2022 r.

Rozstrzygnięcie konkursu ofert poprzedzą negocjacje z poszczególnymi oferentami.

Proponujemy zawarcie umowy na czas określony 5 lat z możliwością przedłużenia na dalszy okres. Poza proponowaną przez Oferenta stawką czynszu najmu, obowiązują opłaty za media (zimna woda i wywóz nieczystości), użytkowanie wieczyste gruntu i podatek od nieruchomości. Remont i adaptacja lokalu na koszt oferenta. Zawarcie umowy warunkujemy wpłatą kaucji (czynsz najmu + obowiązujące opłaty za 3 miesiące brutto), złożeniem oświadczenia w trybie art. 777 §1 pkt.4 i §2 Kodeksu postępowania cywilnego.

Dodatkowych informacji można uzyskać w dziale członkowsko-lokalowym, pok. 32 i 33, tel. 22 644-81-53, 644-55-15, 641-59-91, 92 w. 106 lub 109.

SYNTONIA
STOWARZYSZENIE

Projekt współfinansuje m.st. Warszawa

zaprasza na:

BEZPŁATNE

**TRENINGI PAMIĘCI DLA SENIORÓW
na Mokotowie**

marzec - kwiecień 2022

informacje i zapisy: tel. 792 890 810 lub zapisy@syntonia.org.pl

**Spółdzielnia
Mieszkaniowa
„Na Skraju”**

ul. Kulczyńskiego 14, 02-777 Warszawa

ogłasza pisemne przetargi nieograniczone na:

1. Wykonanie podjazdu dla niepełnosprawnych dla budynku przy ul. Polinezyjskiej 12
2. Remont dźwigu osobowego w budynku przy ul. Grzegorzewskiej 4
3. Świadczenie usług konserwacyjnych (naprawczych) i usuwanie awarii w branży ogólnobudowlanej, sanitarnej i elektrycznej w zasobach Spółdzielni Mieszkaniowej „Na Skraju”
4. Wymiana wodomierzy ciepłej i zimnej wody w 65 budynkach mieszkalnych, lokalach użytkowych i pawilonach usługowych.

SIWZ dostępny nieodpłatnie ze strony internetowej <https://naskraju.pl/przetargi> lub po kontakcie mailowym na adres w zakresie przetargów:

nr 1 p.uminski@naskraju.pl, nr 2 w.laskowski@naskraju.pl, nr 3 d.swiatek@naskraju.pl nr 4 j.plochocki@naskraju.pl

Szczegółowa informacja telefoniczna 22 643 05 23

Oferty należy złożyć w sekretariacie SM „Na Skraju”, pokój nr 4 w terminach do dnia, dla przetargu:

- nr 1 – do 31.03.2022 r. do godz. 12:00

- nr 2 – do 30.03.2022 r. do godz. 12:00

- nr 3 – do 25.03.2022 r. do godz. 12:00

- nr 4 – do 24.03.2022 r. do godz. 11:00

**BANERY
INFORMACYJNE
SPRZEDAM
WYNAJMĘ**

**TABLICE
WOLNOSTOJĄCE
PARKINGOWE
NUMERYCZNE**

**LITERY
PRZESTRZENNE
PODŚWIETLANE
KASETONY
PLEXI DIBOND
VINYL**

imako@imako.com.pl

606 528 720

SZKOŁA GŁÓWNA GOSPODARSTWA WIEJSKIEGO OBIEKTY SPORTOWE SGGW zapraszają na:

NAUKĘ PŁYWANIA W GRUPACH OD PODSTAW LUB DOSKONALENIE PŁYWANIA

- ◆ od 6 roku życia – bez ograniczeń wiekowych
- ◆ grupy max. 8-9 osobowe
- ◆ różne poziomy zaawansowania
- ◆ zajęcia w tygodniu w godzinach popołudniowo-wieczornych, w soboty w godzinach przedpołudniowych
- ◆ doświadczeni instruktorzy

AQUA AEROBIK ORAZ AQUA SENIOR

- ◆ aerobik w wodzie
- ◆ ćwiczenia usprawniające, relaksujące i odprężające o najniższym poziomie obciążenia stawów i kręgosłupa
- ◆ nie wymagają umiejętności pływania

Szczegółowe informacje dotyczące oferowanych usług dostępne są na: www.obiektysportowe.sggw.pl

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 19 w nowym lokalu

1 marca 2022 roku odbyło się uroczyste otwarcie nowego lokalu Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej nr 19 przy ul. Lokajskiego 3. Nowa przestrzeń otwiera perspektywy rozwoju tej placówki i pomocy udzielanej mieszkańcom Ursynowa.

W poradni są zatrudnieni psychologowie, pedagodzy, logopedzi i neurologopedzi. Od kwietnia 2015 r. prężnie działa Zespół Wczesnego Wspomagania Rozwoju Dziecka. Utworzono także Ursynowskie Centrum Doradztwa Zawodowego. Wartość zrealizowanych prac modernizacyjnych wynosiła 3 333 035,67 zł brutto.

Poradnia obejmuje swoim działaniem teren Natolina, Kabat, Moczydła, Grabowa, Pyr i Dąbrówki. Udziela pomocy dzieciom, młodzieży, ich rodzicom, nauczycielom przedszkoli, szkół i placówek mających siedzibę na terenie działania poradni oraz klientom nie uczęszczającym do placówek, ale zamieszkałym w rejonie poradni. Potencjalnie ma prawie 14 tysięcy potencjalnych klientów. Faktycznie w skali roku przyjmuje ponad 2,5 tysiąca dzieci i ok. 1600 dorosłych. Korzystanie z usług poradni jest dobrowolne i bezpłatne.

– Nowa siedziba, to nowe perspektywy i możliwości. Bardzo się cieszę, że udało się znaleźć odpowiednie miejsce. Zostało wyremontowane i dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Mam nadzieję, że będzie przez lata służyć mieszkańcom Ursynowa – mówi burmistrz Ursynowa Robert Kempa.

Miasto odzyskało teren dawnej skoczni narciarskiej

Teren słynnej skoczni na skarpie od czasów sukcesów Adama Małysza przyciągał zbiorową wyobraźnię. Po perturbacjach prawych powrócił on do miasta. Jaka będzie jego przyszłość?

Skoki narciarskie to dyscyplina niezwykle popularna w Polsce. Zawdzięcza to sukcesom czterech zawodników: Adama Małysza, Piotra Żyły, Dawida Kubackiego i Kamila Stocha. Ich następcy mogą jednak trenować tylko na południu kraju, bowiem gdzie indziej brak odpowiedniego zaplecza. Czy stolica mogłaby się stać miejscem, gdzie skoki powrócą?

Skocznia wraca do miasta

Skocznia, mieszcząca się przy ul. Czerniowieckiej na Mokotowie, z punktem konstrukcyjnym na 38 metrze, jest nieczynna od 1989 roku. Nie udało się reaktywować zawodów, zaś kluby z południa Polski nie chciały przyjeżdżać do drogiej Warszawy. Na miejscu działała sauna, korty tenisowe, gielda narciarska, wynajem pomieszczeń. W 2011 roku obiekt rozebrano, zostawiając jednak dawne zaplecze. Teraz budynek przy Czerniowieckiej 3 i tereny wokół powróciły do miasta.

– Stołecznemu Centrum Sportu Aktywna Warszawa udało się po wieloletnich staraniach są-

downie odzyskać obiekt od poprzedniego dzierżawcy – informowała media Marcelina Bogdanowicz z urzędu miasta. – Wciąż trwa egzekucja komornicza – dodaje.

Co będzie w przyszłości? Tego nie wiadomo, miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego mówi o usługach sportowych dla tej działki. Społecznicy od lat apelują o przywrócenie w Warszawie skoków – dawny teren na skarpie wiślanej wydaje się idealny. Skoki narciarskie są również w Polsce niezwykle popularne, z pewnością byłoby sporo chętnych dzieci, by rozpocząć swoją sportową przygodę, jak i kibiców, którzy zapełniliby trybuny. Na razie jednak miasto musi przejąć i uporządkować teren. Dopiero później można będzie zastanowić się nad koncepcją jego ponownego zagospodarowania.

Skakał tu mistrz olimpijski

Skoki narciarskie są kojarzone dzisiaj z południem Polski. Nie zawsze jednak tak było. W całym kraju istniało kilkadziesiąt, zamkniętych dziś obiektów. W Gdańsku Oliwie można było skakać... z widokiem na morze. Również Warszawa jeszcze pół wieku temu dysponowała aż trzema skoczniami – w Lesie Bielańskim, na Agrykoli i na Mokotowie.

To właśnie skocznia z Czerniowieckiej była największa. Budowa rozpoczęła się w 1955 roku w związku z organizacją Światowego Festiwalu Młodzieży i Studentów w Warszawie. Jej projektantami byli Jerzy Kodelski, Jeremi Strachocki i Mieczysław Strzelecki. Punkt konstrukcyjny skoczni wynosił 38 m, zaś wysokość wieży startowej 35 m. Długość najwyższego tarasu rozbiegowego wynosiła 55,5 m, a wybiegu – 70 m. W sumie całkowita wysokość skoczni wynosiła 54 m, a długość – 120 m. Zawody mogło obserwować aż siedem tysięcy kibiców.

Niestety, podczas budowy natrafiono na problemy geologiczne i otwarcie nastąpiło dopiero w 1959 roku. Skocznia zarządził Warszawski Klub Narciarski – odbywały się tu przede wszystkim treningi, ale też i zawody. Jednym z ciekawszych był Turniej Trzech Skoczni (pozostałe obiekty, na których rywalizowano znajdowały się w Pradze i Budapeszcie). Na Mokotowie startowali zawodnicy przede wszystkim z Polski oraz krajów tzw. demokracji ludowej. Wśród nich był złoty medalista z Sapporo Wojciech Fortuna.

W 1975 roku rozpoczęto modernizację skoczni, jednak prace przebiegały powoli i trwały aż do 1980 roku. Położono igielit i obiekt był używany jedynie latem. Niestety, w kolejnych dziesięcioleciach obiekt opustoszał i jeśli skoki mają powrócić do Warszawy, to stolica będzie musiała wydać spore pieniądze.

Piotr Celej

Las Kabacki otwarty

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Warszawie zdecydowała o otwarciu Lasu Kabackiego, który ucierpiał po ostatnich wichurach.

Prace polegające na usuwaniu skutków huraganowego wiatru zostały ukończone. Uprzątnięto drzewa tarasujące szlaki w rezerwacie, a także zdjęto konary zawieszane nad przebiegającymi przez ten obszar drogami.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Warszawie informuje o przywróceniu sieci dróg i obszarów udostępnionych w tym rezerwacie – wydano zarządzenia wyznaczające miejsca do palenia ognisk na terenie Lasu Kabackiego oraz szlaki na terenie tego lasu.

Szczegóły na stronie Regionalnej Decyzji Ochrony Środowiska w Warszawie.

Zbiórka darów przedłużona

Władze dzielnicy przedłużyły działanie punktu zbiórki darów dla uchodźców z Ukrainy w Ursynowskim Centrum Kultury „Alternatywy” (wejście od strony parkingu przy urzędzie). Punkt działa od poniedziałku do piątku w godz. 14.00 – 18.00 oraz w sobotę w godz. 10.00 – 14.00. To odpowiedź na ogromne zaangażowanie mieszkańców i chęć pomocy.

W punkcie zbierane są:

- naczynia jednorazowe: kubki do napojów zimnych i gorących, talerzyki, miski, widelce, łyżki, noże
- słodkie bułki/rogałe paczkowane
- jogurty pitne w butelkach
- kabanosy paczkowane
- zupy instant, jedzenie w puszkach, suche pieczywo, produkty z długim terminem ważności, ręczniki papierowe, chusteczki, art. higieniczne: mydła, szampony, szczoteczki i pasty do zębów itp., pieluchy, mleko w proszku, słoiczki dla dzieci, butelki do mleka, mała woda w butelkach, kawa, herbata, słodycze i batony energetyczne, lekarstwa i opatrunki.

Sport – darmowa oferta dla uchodźców

Do ogromnej fali pomocy dla uchodźców z Ukrainy dołączyły także ursynowskie kluby sportowe, które oferują bezpłatne treningi dla ukraińskich dzieci i młodzieży, a niektóre z nich także dla dorosłych opiekunów. Jak informuje Urząd Dzielnicy Ursynów, informacja będzie na bieżąco aktualizowana. Lista w języku polskim oraz ukraińskim jest dostępna na stronie internetowej www.ursynow.um.warszawa.pl w zakładce „Ukraina”.

Wejście do Referatu Paszportowego

Urząd Dzielnicy Ursynów informuje, że od poniedziałku, 7 marca 2022 r. wejście od al. KEN będzie zarezerwowane tylko dla Referatu Paszportowego. W pozostałych sprawach zapraszamy do wejść od strony parkingu i ul. I. Gandhi. Zmiana organizacji jest związana z dużym zainteresowaniem sprawami związanymi z wyrabianiem paszportów.

#УРСИНОВДОПОМАГАЄУКРАЇНІ

Internet Work CAFE (Ukraine)

Урсинівське Районне Управління
зал 136
1-Й ПОВЕРХ

понеділок - п'ятниця
у годинах 8.00-16.00

- Комп'ютери з доступом до Інтернету а також можливість друку, сканування та копіювання
- місце для професійних зустрічей
- можливість підзарядки смартфона або іншого електронного обладнання
- куточок з кавою, чаєм та водою

■ URSINOW.UM.WARSZAWA.PL   [warszawa.ursynow](https://www.facebook.com/warszawa.ursynow)

„Internet Work CAFE (Ukraine)” otwarty

W środę (9 marca) w budynku Urzędu Dzielnicy Ursynów został otwarty punkt „Internet Work CAFE (Ukraine)” dedykowany uchodźcom z Ukrainy. Punkt działa w godzinach 8.00 – 16.00.

To miejsce, w którym mogą uporządkować swoje sprawy związane z szeroko pojętą pracą. Dostęp do komputera z drukarką pozwala na przygotowanie CV lub dokumentów niezbędnych do podjęcia pracy, a także znalezienie niezbędnych informacji i ofert zatrudnienia. Możliwość skorzystania z WiFi przy pomocy własnego laptopa umożliwi świadczenie np. pracy zdalnej.

W sali konferencyjnej ursynowskiego urzędu (al. Komisji Edukacji Narodowej 61, sala nr 136, I piętro), która została przekształcona w przestrzeń coworkingową, osoby zgłaszające się do „Internet Work CAFE (Ukraine)” mogą:

- skorzystać z komputerów podpiętych do Internetu
- wydrukować, zeskanować lub skserować dokumenty
- skorzystać z biurek do pracy lub spotkań o charakterze zawodowym
- doładować smartfona lub inny sprzęt elektroniczny
- skorzystać z kącika z kawą, herbata i wodą
- zająć się sprawami zawodowymi, gdy ich dzieci bawią się w kąciku zabaw.

Na miejscu pojawiają się również ogłoszenia lokalnych pracodawców, chcących zatrudnić osoby, które uciekły przed koszmarem wojny w Ukrainie. W punkcie pomocą będą służyć urzędniczy oraz wolontariusze. W przypadku, gdyby ktoś chciał pomóc jako wolontariusz w prowadzeniu punktu lub w inny sposób wesprzeć jego funkcjonowanie, prosimy o kontakt pod adresem przedsiębiorczosc@ursynow.pl.

Przedsiębiorcy mogą przesyłać dedykowane uchodźcom oferty pracy na adres przedsiębiorczosc@ursynow.pl. Propozycje zostaną wydrukowane i będą dostępne dla osób odwiedzających „Internet Work CAFE (Ukraine)”. W razie potrzeby w przygotowanym punkcie przedsiębiorcy będą także mogli spotkać się z potencjalnymi pracownikami. Zachęcamy ursynowskich przedsiębiorców do śledzenia oficjalnego profilu Urzędu Dzielnicy Ursynów m.st. Warszawy dotyczącego przedsiębiorczości - Przedsiębiorczy Ursynów/Facebook.

„Internet Work CAFE (Ukraine)” jest uzupełnieniem oferty dzielnicowego punktu informacyjnego, który działa w Urzędzie Dzielnicy Ursynów od 4 marca br. (od poniedziałku do piątku w godz. 8.00 – 20.00 oraz w soboty w godz. 10.00 – 14.00, tel. 22 443 71 10, 22 443 85 38).

#URSINÓWPOMAGAUKRAJNIE

Internet Work CAFE (Ukraine)

URZĄD DZIELNICY URSYNÓW
SALA 136
I PIĘTRO

PONIEDZIAŁEK - PIĄTEK
W GODZ. 8.00-16.00

- KOMPUTERY Z DOSTĘPEM DO INTERNETU I MOŻLIWOŚCIĄ DRUKOWANIA, SKANOWANIA ORAZ KSEROWANIA
- MIEJSCE DO SPOTKAŃ O CHARAKTERZE ZAWODOWYM
- MOŻLIWOŚĆ DOŁADOWANIA SMARTFONA LUB INNEGO SPRZĘTU ELEKTRONICZNEGO
- KĄCIK Z KAWĄ, HERBATĄ I WODĄ

■ URSINOW.UM.WARSZAWA.PL   [warszawa.ursynow](https://www.facebook.com/warszawa.ursynow)

KROWN®

ZABEZPIECZENIA ANTYKOROZYJNE

**Kochasz swoje auto?
Zabezpiecz je przed korozją!**

WWW.KROWN.PL

782 221 220

/Krown Polska

WARSZAWA

Ul. Modlińska 229

Al. Jerozolimskie 236

WÓJT GMINY LESZNOWOLA
05-506 Lesznowola
ul. Gminna 60

Lesznowola, 01.03.2022 r.

RUP.6721.1.3.2020.OB(46)

1 000001 381657

OGŁOSZENIE

o uchwaleniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Lesznowola dla części obrębu Kolonia Lesznowola i części obrębu Nowa Wola (obszar pomiędzy: ul. Krasickiego i ul. Szkolną)

Stosownie do art. 43 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. 2021 poz. 247 ze zm.) zawiadamiam o **zatwierdzeniu uchwały Rady Gminy Lesznowola Nr 559/XLVII/2022 z dnia 24 lutego 2022 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Lesznowola dla części obrębu Nowa Wola (obszar położony pomiędzy ul. Krasickiego i ul. Szkolną).**

Możliwość zapoznania się z treścią przyjętego dokumentu i jego podsumowaniem:

1. Siedziba Urzędu Gminy Lesznowola, Referat Urbanistyki i Planowania Przestrzennego, ul. Gminna 60, 05-506 Lesznowola.
2. BIP Urzędu Gminy Lesznowola www.lesznowola.eobip.pl

UZASADNIENIE

Stosownie do art. 42 pkt. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. 2021 poz. 247 ze zm.).

- 1) Wójt Gminy Lesznowola w dniu 17.11.2020 r. ogłosił o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Lesznowola dla części obrębu Nowa Wola (obszar położony pomiędzy ul. Krasickiego i ul. Szkolną)
- 2) W ogłoszeniu i obwieszczeniu podano termin i zasady składania wniosków do projektu planu (wnioski do dnia 21.12.2020 r.) Do projektu planu wpłynął jeden wniosek, który został uwzględniony.
- 3) Wójt Gminy Lesznowola w dniu 08.11.2021 r. ogłosił o wyłożeniu projektu planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. Przedmiotowe dokumenty zostały wyłożone w dniach od 22.11.2021 r. do 17.12.2021 r. Dyskusja Publiczna odbyła się w dniu 07.12.2021 r. Termin składania uwag upłynął w dniu 05.01.2022 r.
- 4) W terminie składania uwag do wyłożonego projektu planu określonym w ogłoszeniu o wyłożeniu do publicznego wglądu nie wpłynęła żadna uwaga.

Z up. Wójta
Miroslaw Wilusz
Zastępca Wójta

kino

ALTERNATYWY

Krafftówna

w krainie czarów

16.03.2022 (środa) **godz. 19:00**

Ursynowskie Centrum Kultury „Alternatywy”

wystawa i spotkanie

Nicolas GrosPierre: Jak zbudować idealne miasto

11.03.2022

godz. 18:00

ALTERNATYWY

45 lat
URSYNOWA

Pomoc dla ukraińskich uchodźców

W ciągu ostatnich dwóch tygodni do Polski przybyło już ponad 1,3 mln uchodźców z Ukrainy. Szacuje się, że około 250 tys. z nich udało się w kierunku Warszawy. Sytuacja staje się coraz trudniejsza dla samorządów, które z coraz większym wysiłkiem pomagają uchodźcom. Dlatego stolica po raz kolejny apeluje o konkretne rozwiązania systemowe.

Sytuacja staje się dramatyczna. Mamy do czynienia z największym kryzysem migracyjnym w historii Europy od czasów II wojny światowej. Ani olbrzymia ofiarność i solidarność całego społeczeństwa, ani nasza ciężka praca już nie wystarczą. Konieczne są rozwiązania systemowe. Z falą uchodźczą nie poradzi sobie samo miasto czy nawet rząd. Konieczne jest wcielenie systemu pomocy europejskiej i międzynarodowej – mówi Rafał Trzaskowski, prezydent m.st. Warszawy.

Prezydent Warszawy wskazuje, że warto korzystać z już dostępnych rozwiązań, takich jak ulijny system prowadzony przez dyrekcję generalną Komisji Europejskiej ECHO czy system tzw. pomocy klastrowej ONZ. Wśród konkretnych propozycji pojawiają się również duże centra recepcyjne dla uchodźców zlokalizowane nie tylko przy granicy polsko-ukraińskiej, ale w wielu innych miejscach w Polsce. Z uwagi na to, że infrastruktura dworcowa w Warszawie jest obecnie na granicy wytrzymałości, konieczne jest także przekierowanie pociągów specjalnych w inne lokalizacje. Tutaj także niezbędne jest działanie rządu.

Rafał Trzaskowski zwraca uwagę, że według ekspertów fala ukraińskich uchodźców może finalnie liczyć 3, 4 a nawet 5 milionów osób. Dlatego konieczne jest stworzenie długofalowego rozwiązania systemowego. Jednocześnie warszawski samorząd deklaruje swoją dalszą pomoc dla osób przybywających z Ukrainy.

Wsparcie płynię z różnych stron

O możliwych rozwiązaniach, które pomogą złagodzić skutki kryzysu uchodźczego i przygotować się na jego następstwa, prezydent Trzaskowski rozmawiał z przedstawicielami największych organizacji pomocowych w kraju: Wielką Orkiestrą Świątecznej Pomocy, Polską Akcją Humanitarną, Caritas i UNICEF. Wszyscy zgodnie twierdzą, że do długofalowej pomocy konieczne jest wsparcie ze wszystkich stron – nie tylko rządu i samorządów, ale też innych państw i organizacji. Pomoc dla Warszawy nadal oferuje wiele polskich samorządów, które przyjmują u siebie uchodźców docierających do stolicy.

Warszawa nie ustaje w działaniach

Mimo coraz trudniejszej sytuacji, stolica robi wszystko, co może, aby wspierać szukających schronienia przed wojną mieszkańców Ukrainy. Tylko wczoraj miejskie punkty informacyjne na Dworcach Wschodnim i Zachodnim oraz w Centrum Wielokulturowym udzieliły pomocy 19,5 tys. osób. Obsłużono ruch z 14 pociągów i 90 autobusów, które przyjechały z granicy, a do przewozu uchodźców na terenie Warszawy i do lokalizacji w obrębie województwa mazowieckiego wykorzystano 26 pojazdów Warszawskiego Transportu Publicznego – łącznie z takiej pomocy skorzystało wczoraj ponad 2600 osób.

Tylko w miejskich zasobach nocleg znalazło 2251 uchodźców, a miejska infolinia odebrała 1450 połączeń dotyczących pomocy.

Taka organizacja wsparcia dla przybywających mieszkańców Ukrainy nie byłaby możliwa bez wsparcia warszawskich wolontariuszy. Aktualnie do działania w ten sposób chętnych jest już ponad 8300 osób. Swoją pomoc nadal proponują również mieszkańcy stolicy – jak dotąd za pośrednictwem strony ochotnicy.waw.pl do miasta spłynęło

łącznie ponad 4300 zgłoszeń z ofertą mieszkania lub pokoju. Tylko wczoraj było ich około 100.

Pomoc medyczna dla uchodźców

Uciekający przed wojną w Ukrainie potrzebują nie tylko odpoczynku czy jedzenia, ale zdarza się, że wymagają również pomocy medycznej. Dlatego Warszawa zorganizowała całonocne punkty doraźnej pomocy medycznej, które działają na Dworcach Wschodnim, Zachodnim oraz na terenie obiektu Arena Ursynów – udzielono w nich pomocy niemal 400 uchodźcom.

Część z osób, które zgłaszają się do punktów medycznych, potrzebuje leków przeciwbólowych czy przeciwgorączkowych, ale niektórzy z pacjentów wymagają pilnej hospitalizacji. Dotychczas w 11 miejskich szpitalach przyjęto 154 osoby, z czego 49 hospitalizowano, a na świat przyszło 7 dzieci.

Miejskie podmioty lecznicze objęły opieką medyczną ponad 20 miejsc czasowego pobytu uchodźców. W zależności od liczby przebywających tam osób, uruchomiono w nich punkty medyczne stacjonarne, a w przypadku mniejszych lokalizacji zapewniona jest opieka wyjazdowa lub teleporady.

Do dziś miejskie podmioty lecznicze udzieliły pomocy ponad 1 tys. uchodźców. Dla tych, którzy postanowili pozostać w Warszawie, przygotowano również ulotkę w języku ukraińskim z informacjami o organizacji systemu opieki zdrowotnej w Polsce.

Dodatkowe miejsca w szkołach

Liczba uczniów z Ukrainy, którzy rozpoczęli naukę w warszawskich szkołach i przedszkolach wzrosła do ponad 1800 – to niemal dwukrotnie więcej w porównaniu do poprzedniego dnia. Wiadomo też, że ta liczba będzie jeszcze rosła. Placówki oświatowe w stolicy przygotowują nowe oddziały przygotowawcze – obecnie w całym mie-

ście działa 68 takich oddziałów. We współpracy z instytucjami miejskimi i niepublicznymi przygotowywane są również dodatkowe miejsca do nauki języka polskiego.

Dla ukraińskich dzieci i młodzieży oferowana jest również pomoc psychologiczna. Obecnie na terenie Warszawy działają 24 poradnie psychologiczno-pedagogiczne i specjalistyczne, które oferują pomoc z językach: ukraińskim, rosyjskim i angielskim.

Realna pomoc uchodźcom

Gdzie szukać pomocy? Na dworcach rozdawane są paczki. W dzielnicowych punktach udzielane są informacje uchodźcom i osobom zajmującym się pomocą. Można również zadzwonić na miejskie infolinie – także w języku ukraińskim – lub skorzystać z miejskich stron internetowych (język polski, angielski, ukraiński).

Najwięcej uchodźców dociera do Warszawy pociągami. W punktach informacyjnych na Dworcu Wschodnim i Dworcu Zachodnim przez pierwszy tydzień wojny udzieliłmy pomocy 25 tys. osób.

Pomoc na dworcach

W punktach są rozdawane trzy rodzaje paczek:

– Paczka podróżna - kanapka, sok/woda, batonik.

– Paczka higieniczna - szampon, żel pod prysznic, szczoteczka i pasta do zębów, ręcznik, dezodorant, maseczki, żel do dezynfekcji (w zależności od potrzeb dorzucane są pampersy i chusteczki nawilżające oraz posiłki dla niemowląt w słoiczkach, a dla kobiet podpaski/tampony)

– Paczka żywnościowa: pieczywo długoterminowe, dżemy, konserwa mięsna, paszтет, mus, soczki/woda, kubeczki i sztuczce jednorazowe.

Dodatkowo w punktach są środki do pielęgnacji dzieci, smoczki, butelki, pampersy, pieluchy dla dorosłych, drobne zabawki, słodycze, szczotki do włosów, ubrania i buty. Osoby przyjeżdżające mają różne potrzeby i w zależności od nich są zaopatrywane z tych dodatkowych rzeczy.

Paczki wyposażamy w dużej mierze z darów od warszawianek i warszawiaków. Są tam też rzeczy подарowane przez organizacje pozarządowe, firmy, restauracje oraz zakupione ze środków miasta.

Od pierwszych dni wojny rozdajemy paczki przybywającym uchodźcom. Ich realna liczba jest trudna do podliczenia - zestawy są często wydawane, kiedy przybywa mnóstwo ludzi jednocześnie i wolontariusze z zapasów darów tworzą spontanicznie własne paczki, które nie znajdują odzwierciedlenia w statystyce.

Według naszych szacunków tylko ostatniej nocy przybyło 5600 osób (11 pociągów plus busy), którym rozdaliśmy 5200 paczek żywnościowych.

Osoby potrzebujące na dworcu oprócz wspomnianych pa-

czek, jeśli ich potrzebują, dostają też ciepłe napoje i kanapki na miejscu, czasami zupę. Jeśli ktoś potrzebuje to otrzymuje wsparcie psychologiczne, medyczne, nocleg, transport do miejsca w Warszawie, pomoc w otrzymaniu biletu PKP do dalszej miejscowości podróży, dojazd do lotniska czy transfer na inny dworzec. W punktach działają firmy oferujące darmowe karty SIM i rejestrację właściciela tej karty.

Osoby, które nie mają znajomych w Warszawie, trafiają do miejskich punktów noclegowych – od początku tygodnia działa punkt w Arenie Ursynów, dzisiaj otwieramy punkt na Agrykoli. Tam otrzymują dalszą pomoc i opiekę.

Punkty dzielnicowe

Miejskie punkty przekazują niezbędne informacje i konkretną pomoc - zarówno mieszkańcom goszczącym przybyszów, jak i organizacjom pozarządowym oraz samym Ukraińcom. Poniżej wykaz punktów w poszczególnych dzielnicach:

Bemowo - WOM, ul. Powstańców Śląskich 70. Otwarte w godzinach pracy urzędu.

Białoleka - WOM, Modlińska 197. W godzinach pracy urzędu.

Bielany - WOM, ul. Stefana Żeromskiego 29. W godzinach pracy urzędu.

Mokotów - WOM, Rakowiecka 25/27. W godzinach pracy urzędu.

Ochota - WOM, ul. Grójecka 17a. W godzinach pracy urzędu.

Praga Półd. - terminal Kultury Gości, ul. Jana Nowaka Jeziorańskiego 24. W godzinach pracy urzędu od pn do sb.

Praga Półn. - WOM, ul. Kłopotowskiego 15. W godzinach pracy urzędu.

Rembertów - Biblioteka Publiczna im. Jana Pawła II, ul. Gawędziarzy 8. W godzinach 8-18.

Śródmieście - WOM, ul. Nowogrodzka 43 w godzinach pracy urzędu.

Targówek - WOM ul. Kondratowicza 20. W godzinach pracy urzędu.

Ursynów - Liceum Ogólnokształcące LVI, ul. Dzieci Warszawy 42. W godzinach 8-20 od poniedziałku do niedzieli.

Ursynów - WOM, al. KEN 61. W godzinach 8-20, a w sobotę 10-14.

Wawer - Wawerski Ośrodek Wsparcia, ul. Zęgańska 2c. W godzinach 8-16 od pn do sb.

Wesoła - WOM, ul. I Praskiego Pułku 33. W godzinach pracy urzędu.

Wilanów - WOM, ul. F. Klimczaka 2. W godzinach 8-18.

Włochy - WOM, al. Krakowska 257. W godzinach pracy urzędu od pn do nd.

Wola - WCK, ul. Wolska 46/48. W godzinach 8-18 od pn do sb.

Zoliborz - WOM, Słowackiego 6/8. W godzinach pracy urzędu

Infolinie i internet

Główny punkt pomocowy funkcjonuje w Centrum Wielokulturowym przy ul. Jagielloń-

skiej 54, gdzie pracują osoby posługujące się językiem ukraińskim. Można tam uzyskać informacje w sprawach: legalizacji pobytu w Polsce, wsparcia doradcy zawodowego, pośrednictwa pracy, pomocy w procesie rekrutacji, porad prawnych dotyczących legalizacji pobytu (w tym ochrony międzynarodowej), wsparcia psychologicznego, pomocy w znalezieniu szkoły dla dziecka, nauki języka polskiego, wsparcia procesu adaptacji poprzez uczestnictwo w regularnych spotkaniach i poprzez kontakt z organizacjami pozarządowymi.

Numery telefonu do Centrum to: +48 22 648 11 11 oraz +48 604 932 969 (czynne przez cały tydzień w godzinach 8:00-20:00). W pierwszym tygodniu wojny z tej infolinii skorzystało 6800 osób.

Informacji można też zasięgnąć w Miejskim Centrum Kontaktów Warszawa 19115 – pod kadłobowym telefonem 19115.

Przez cały tydzień w godzinach 8-20 działa również Warszawska Infolinia dla Obywateli Ukrainy - 505 700 701.

Podstawowe informacje można znaleźć również w internecie. Na stronie <https://warszawa19115.pl/dla-obywateli-ukrainy> są dostępne w języku polskim i angielskim. Jest też informacyjna strona miejska – z informacjami przetłumaczonymi na język ukraiński: <https://ua.um.warszawa.pl/>

Łatwiej do metra

Warszawa ułatwia obywatelom Ukrainy dostęp do metra. Na każdej ze stacji linii M1 i M2 otwarta jest najszerza bramka, umożliwiającą swobodne przejście z bagażem czy wózkiem. Decyzją prezydenta Rafała Trzaskowskiego osoby legitymujące się ukraińskim dokumentem tożsamości od 26 lutego mogą podróżować Warszawskim Transportem Publicznym za darmo, w granicach 1 i 2 strefy biletowej.

Bramki w warszawskim metrze są już otwarte, są one oznaczone plakatem z informacją w języku ukraińskim. Na każdej stacji otwarta jest szeroka bramka, umożliwiającą swobodne przejście z bagażem czy wózkiem.

Ponadto na stacjach metra zostaną umieszczone plakaty w języku ukraińskim informujące o możliwości swobodnego przejścia przez wyznaczoną bramkę. Plakaty o bezpłatnym transporcie i sposobie wejścia do metra znajdują się także w na dworcach, w punktach informacyjnych dla obywateli Ukrainy, Punktach Obsługi Pasażerów. Kontrolerzy ZTM mają bezpłatne wejściówki (są one oczywiście także w POP), które rozdają chętnym.

Ponadto wybrane Punkty Obsługi Pasażerów – na dworcu Zachodnim i Centralnym – będą czynne także w niedziele, w godzinach 8.00-20.00.

MBL

Ukraina przejazdem...

W środę zakończyły okresowy w moim domu dwanaścioro miłych gości z Ukrainy. Kilka dorosłych kobiet i gromadka dzieci. Wszyscy ci wojenni uchodźcy ruszyli do swoich krewnych w Niemczech.

Gdy jechali do Polski z Czerkasów względnie z Dniepropietrowska, obok – na bardzo niskim, nieuchwytnym dla radarów pułapie – przelatywały rosyjskie rakiety. Przybyłe do mnie towarzystwo było zapłakane po rozstaniu z mężami względnie ojcami, którzy musieli zostać w kraju, żeby bronić ojczyzny przed rosyjskim najeźdźcą. Odpoczywając w moim domu, zarówno dorośli, jak i dzieci bezustannie wpatrywali się w swoje telefony, konstatując – gdzie z kolei dotarła banda Putina. Ci z Czerkasów martwili się, że agresorzy poniszczą arcyważne okoliczne mosty i zbombardują tamtejsze spiętrzenie wody na Dnieprze, co może spowodować zalanie szerokich połaci terenu. Coraz większa liczba bombardowanych miast i wsi przerażała ukraińskich gości.

Byłem pełen podziwu dla dwu świetnie wykształconych przybyłek. Zorjana ma dwa dyplomy wyższych studiów, ukończyła bowiem biologię i psychologię. W razie potrzeby może zostać taksówkarzem albo nawet kierowcą ciężarówki – posiada bowiem odpowiednie uprawnienia. Jej koleżanka ze szkolnej ławy, Snizana, jest nauczycielką. Obie władają ukraińskim, rosyjskim i angielskim. Z Warszawy ruszyły autobusem do Berlina i dalej do Hamburga, gdzie przyjmie ich i pomoże w osiedleniu się zaprzyjaźniona rodzina ukraińska.

Przedostatni dzień pobytu 12-osobowej gromadki w moim domu upłynął w wyjątkowo pogodnym nastroju, albowiem wszystkie panie, również te w wieku przedszkolnym, zostały – z okazji Dnia Kobiet – obdarowane kwiatami i mogły zasiąść do wspólnej biesiady. Na koniec serce mi się krajało, bo wszystkie dzieci zaczęły prosić swoje mamy: – My nie chcemy do Niemiec, my wolimy zostać w Polsce... Przy moim akompaniowaniu fortepianowym maleńkie szkraby zaśpiewały ukraińską wersję piosenki „Żal, żal za dziewczyną, za zieloną Ukrainą... (w tym wypadku raczej za swobodną), a mamy płakały.

Szkoda, że dzieci innych narodowości, zamiast otwartych ramion, wita w naszym kraju brutalny „pushback” I to samo spotyka je z białoruskiej strony...

Maciej Petruczenko

PIT to Twój warszawski wkład.

Płać PIT w Warszawie.

Nowe tramwaje i autobusy, dodatkowe zajęcia edukacyjne i więcej ścieżek rowerowych – to tylko niektóre z miejskich inwestycji, których mogłoby być znacznie więcej, jeśli wszyscy mieszkańcy Warszawy rozliczaliby swój PIT w stolicy. Na ulicach Warszawy trwa kampania „PIT to Twój Warszawski wkład”.

Szacuje się, że w Warszawie mieszka ponad 2 miliony osób, z czego tylko niecałe 1,5 miliona mieszkańców rozlicza swój PIT w stolicy. Pozostali mimo, że na co dzień korzystają z miejskiej infrastruktury, oferty kulturalnej i edukacyjnej, wciąż przekazują swoje podatki miejscowościom, z których pochodzą. Przez co do miejskiej kasy trafia o kilkaset milionów złotych mniej, ponieważ średni wpływ od jednego podatnika to prawie 5 tys. złotych.

Kilka tygodni temu w przestrzeni miejskiej pojawiły się plakaty z animacją z hasłem Jest taki ład, na którym naprawdę możesz zyskać. Były wprowadzeniem do kampanii informacyjnej PIT to Twój Warszawski wkład, która ma zachęcić mieszkańców Warszawy do rozliczenia PITu za rok 2021 w stolicy. Większy budżet miasta, to więcej udogodnień dla mieszkańców, lepsza opieka społeczna i ochrona zdrowia, szersza oferta kulturalna, nowsza infrastruktura, a także więcej środków na wsparcie uchodźców przed wojną uchodźców z Ukrainy, którzy zdecydowali się na dłuższy pobyt w Warszawie.

O korzyściach płynących z rozliczania PITu w Warszawie miasto będzie informowało przez najbliższe tygodnie nie tylko w przestrzeni miejskiej, ale także w środkach komunikacji miejskiej, w radiu, w prasie i internecie. Za miniony rok z fiskusem trzeba rozliczyć się nie później niż 2 maja 2022. Można to zrobić na stronie: podatki.gov.pl.

MBL

WÓJT GMINY LESZNOWOLA

05-506 Lesznowola
ul. Gminna 60

Lesznowola, 10.03.2022 r.

RUP.6721.1.2.2022.KG (2)

OGŁOSZENIE

w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Lesznowola dla części obrębu Lesznowola (obszar położony przy ulicach: Biedronki, Żytniej).

Na podstawie art. 17 pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 503) oraz art. 39 ust.1, w związku z art. 46 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2373 ze zm.) zawiadamiam o podjęciu przez Radę Gminy Lesznowola uchwały Nr 557/XLVII/2022 z dnia 24 lutego 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Lesznowola dla części obrębu Lesznowola (obszar położony przy ulicach: Biedronki, Żytniej).

Jednocześnie zawiadamia się wszystkich zainteresowanych o możliwości zapoznania się z dokumentacją sprawy (uchwała o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego) w siedzibie Urzędu Gminy Lesznowola przy ul. Gminna 60, 05-506 Lesznowola oraz w Biuletynie Informacji Publicznej.

Zainteresowani mogą składać wnioski do wyżej wymienionego dokumentu:

- 1) w formie pisemnej w siedzibie Urzędu Gminy Lesznowola ul. Gminna 60, 05-506 Lesznowola;
- 2) ustnie do protokołu w Referacie Urbanistyki i Planowania Przestrzennego Urzędu Gminy Lesznowola;
- 3) za pomocą środków komunikacji elektronicznej na adres e-mail: gmina@lesznowola.pl.

Wnioski należy składać do Wójta Gminy Lesznowola, który jest właściwym organem do rozpatrzenia wniosków, z podaniem imienia i nazwiska lub nazwy jednostki organizacyjnej, adresu wnioskodawcy, przedmiotu wniosku oraz oznaczenia nieruchomości, której dotyczy, w nieprzekraczalnym terminie do dnia 15 kwietnia 2022 r.

Z up. Wójta
Marcin Kania
Zastępca Wójta

WÓJT GMINY LESZNOWOLA

UL. GMINNA 60
05-506 LESZNOWOLA

Lesznowola, 10.03.2022 r.

RUP.6721.1.3.2022.KG (2)

OGŁOSZENIE

w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Lesznowola dla części obrębu Kolonia Lesznowola (obszar położony przy ulicach: Słonecznej, Postępu, Borowej).

Na podstawie art. 17 pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 503) oraz art. 39 ust.1, w związku z art. 46 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2373 ze zm.) zawiadamiam o podjęciu przez Radę Gminy Lesznowola uchwały Nr 558/XLVII/2022 z dnia 24 lutego 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Lesznowola dla części obrębu Kolonia Lesznowola (obszar położony przy ulicach: Słonecznej, Postępu, Borowej).

Jednocześnie zawiadamia się wszystkich zainteresowanych o możliwości zapoznania się z dokumentacją sprawy (uchwała o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego) w siedzibie Urzędu Gminy Lesznowola przy ul. Gminna 60, 05-506 Lesznowola oraz w Biuletynie Informacji Publicznej.

Zainteresowani mogą składać wnioski do wyżej wymienionego dokumentu:

- 1) w formie pisemnej w siedzibie Urzędu Gminy Lesznowola ul. Gminna 60, 05-506 Lesznowola;
- 2) ustnie do protokołu w Referacie Urbanistyki i Planowania Przestrzennego Urzędu Gminy Lesznowola;
- 3) za pomocą środków komunikacji elektronicznej na adres e-mail: gmina@lesznowola.pl.

Wnioski należy składać do Wójta Gminy Lesznowola, który jest właściwym organem do rozpatrzenia wniosków, z podaniem imienia i nazwiska lub nazwy jednostki organizacyjnej, adresu wnioskodawcy, przedmiotu wniosku oraz oznaczenia nieruchomości, której dotyczy, w nieprzekraczalnym terminie do dnia 15 kwietnia 2022 r.

Z up. Wójta
Marcin Kania
Zastępca Wójta

Budowa sygnalizacji na ul. Indiry Gandhi

Rozpoczęła się budowa kolejnej sygnalizacji świetlnej na przejściu dla pieszych przez ul. I. Gandhi na wysokości ul. L. Hirszfelda. To druga zebra na jednej z ważniejszych dróg Ursynowa, która w najbliższym czasie zostanie wyposażona w światła.

Wcześniej pracę rozpoczęły się już na wysokości ul. Teligi. W obu wspomnianych miejscach prowadzi je Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad. Sporządzony projekt instalacji sygnalizacji wdraża w ramach budowy południowej obwodnicy Warszawy. W grudniu GDDKiA otworzyła tunel w ciągu drogi ekspresowej S2. Teraz wprowadza zmiany związane z nowym przeznaczeniem ulic J. Rosoła i I. Gandhi.

Ciąg ten ma stanowić awaryjny objazd w przypadku zamknięcia ruchu w tunelu. Dla-

go GDDKiA zobowiązała się dostosować go do pełnienia takiej funkcji. W tym celu dwa przejścia dla pieszych przez I. Gandhi (przy szkole przy ul. Hirszfelda i przy przedszkolu przy ul. L. Teligi) wyposażą w sygnalizację świetlną. Ponadto u zbiegu ulic Indiry Gandhi i Jana Rosoła utworzy dodatkowe pasy ruchu wydzielone do skrótu na zachód i odwrotnie.

Chodzi m. in. o poprawę bezpieczeństwa pieszych. Dlatego kilka dni temu rozpoczęła się budowa sygnalizacji świetlnej na zebrawie przy ul. L. Teligi. Wykonawca pod nadzorem GDDKiA wystartował z instalacją światła na przejściu przy wlocie ul. Ludwika Hirszfelda. Zaczął od ustawiania znaków informujących o robotach i związanych z tym częściowych zawężeniach jezdni oraz zamknięci fragmentów chodników. Kolejnym etapem będzie układanie w ziemi oka-

blowania pod instalację masztów sygnalizacyjnych.

Światła zostaną wyposażone w akustyczne naprowadzanie i automatyczną detekcję pieszych. Tym samym sygnalizacja będzie pracować akomodacyjnie. Zielone światło dla samochodów zgśnie wtedy, gdy pieszy zbliży się do jezdni – pozwoli to na zachowanie płynności ruchu. Ponadto będzie skoordynowana z pozostałymi w ciągu ul. I. Gandhi.

Zmieni się również otoczenie przejścia. Zostanie ono poszerzone, a obok pasów powstaną przejścia rowerowe. Będą połączone z ciągami pieszo-rowerowymi oraz parkingiem po północnej stronie ul. I. Gandhi. Dodatkowo po tej samej stronie wyremontowany zostanie fragment chodnika.

Realizacja inwestycji ma się zakończyć na przełomie kwietnia i maja.

zdm.waw.pl

Mokotów solidarny z Ukrainą

Sytuacja w Ukrainie napawa nas smutkiem i poruszeniem. We współpracy z dzielnicą Mokotów organizuje kompleksową pomoc dla osób uchodźczych przybyłych z Ukrainy.

Na Mokotowie funkcjonuje:
– Punkt informacyjny w Urzędzie Dzielnicy Mokotów przy ul. Rakowieckiej 25/27, czynny w godzinach pracy urzędu, tel. 22 325 45 75. Punkt udziela informacji w zakresie pobytu uchodź-

ców z Ukrainy, którzy zostali przyjęci do mieszkań i domów, porad dotyczących kwestii administracyjnych, możliwości uzyskania wsparcia rzeczowego, pomocy medycznej, edukacji i innych kwestii organizacyjnych.
– Punkt zbiórki w Domu Kultury Kadr, ul. Rzymowskiego 32. Punkt czynny jest cały tydzień w godz. 11.00-18.00.

Lista potrzebnych produktów:
– żywność z długim terminem ważności (puszki, zupy,

suche pieczywo, kawa, herbata, słodycze),

– żywność dla dzieci: mleko w proszku, jedzenie w słoiczkach itp.,

– produkty higieny osobistej: żele, mydła, szampony, – dla dzieci, i dorosłych,

– środki czystości, podpaski, – produkty dla dzieci typu butelki na mleko, pampersy, chusteczki itp.,

– środki tzw. pierwszej pomocy, w tym opatrunki, gazy, podstawowe leki itp.,

– woda w butelkach, – artykuły typu biwakowego: śpiwory, koce, materace, łóżka polowe,

– sztućce jednorazowe, – mopy, miotły, szufelki,

– miski plastikowe (do prania), – koszena śmieci i worki na śmieci,

– gumowe rękawiczki wielorazowe.

Prosimy przynosić produkty zapakowane w kartony.
– Punkt pobytowy, w którym osoby uchodźcze zostają zaopiekowanie, otrzymują nocleg i schronienie.

Ławki przy ukraińskiej placówce dyplomatycznej

Wielu ludzi gromadzi się przy Konsulacie Ambasady Ukrainy na ul. Malczewskiego. Osoby czekające pod ambasadą to nie tylko uchodźcy ale też obywatele przedłużający pobyt w Polsce lub załatwiający formalności.

Aby ułatwić im czas oczekiwania mieszkańcy spontanicznie organizują pomoc a Wydział Ochrony Środowiska Urzędu Dzielnicy, we współpracy z Zarządkiem Zieleni, ustawił 8 ławek oraz kosze na śmieci.

W biurowcu na Mokotowie powstanie szkoła dla dzieci z Ukrainy

W ramach akcji „Otwieramy szkoły” powstaje w Warszawie pierwsza ukraińska szkoła dla dzieci, które musiały uciekać przed wojną. Firma ImmoFinanizacja przekazała do czasowej dyspozycji całą kondygnację (1,2 tys. mkw.) w swoim budynku biurowym myhive Mokotów Two.

Jak poinformowała 7 marca Straż Graniczna, od początku agresji Rosji na Ukrainę do Polski uciekło 1 067 000 osób.

– Aż 90 procent z nich to obywatele Ukrainy, pozostali pochodzą z państw całego świata. To około 100 różnych narodowości – powiedziała PAP rzeczniczka Straży Granicznej por. Anna Michalska.

Większość uchodźców z Ukrainy to matki z dziećmi. Wynika to z faktu, że po wprowadzeniu 24 lutego 2022 r. na terenie Ukrainy stanu wojennego, ukraińscy mężczyźni w wieku 18-60 lat są objęci zakazem opuszczania kraju. Zapewne większość z nich pozostanie w Polsce co najmniej rok. Zniszczenia wojenne z pewnością jednak zmuszą część z

nich do zostania w Polsce dłużej. Konieczne jest więc zadbanie o edukację setek tysięcy młodych uchodźców.

– Działamy w trosce o wszystkich dzieci. Dzieciom z Ukrainy chcemy zapewnić jak najszybszy powrót do minimum codziennej rutyny. Kontakt z nauczycielami, innymi uczniami i możliwość porozumiewania się w swoim języku dadzą im namiastkę poczucia bezpieczeństwa i względnej normalności – mówi Magda Garncarek, inicjatorka akcji adaptacji przestrzeni biurowej na szkołę dla dzieci z Ukrainy.

Firmy na „piątkę”

Błyskawiczna adaptacja to efekt mobilizacji społecznej firm z Warszawy i okolic. Nad przystosowaniem przestrzeni pracują architekci z wielokrotnie nagradzanej za realizację edukacyjnych pracowni XYstudio. Do projektu dołączają firmy budowlane, które zapewnią materiały i wykonawców oraz firmy, które pomogą w wyposażeniu szkoły. Szkoła w biurowcu myhive Mokotów Two to pierwsze, ale

nie jedyne działanie w ramach inicjatywy „Otwieramy szkoły”. W najbliższym czasie zostanie ogłoszona akcja adresowana do szeroko rozumianego środowiska projektowego. – Z myślą o uczniach, którzy będą kontynuowali naukę w polskich szkołach publicznych, będziemy zbierać pomysły i rozwiązania, które pomogą wszystkim zaadaptować się do nowej rzeczywistości. Mogą to być przykładowo dwujęzyczne systemy identyfikacji wizualnej, dzięki którym nowi uczniowie łatwiej zorientują się w szkolnych przestrzeniach albo specjalne strefy poza klasami sprzyjające biegącym potrzebom: integracji i wyciszeniu.

Biurowiec w Mordorze, który został przedszkolem

Myhive Mokotów Two to 14-kondygnacyjny budynek biurowy, oferujący około 13 000 m2 powierzchni biurowej do wynajęcia. Obiekt powstał w 1999 roku i zapewnia dostęp do około 80 naziemnych oraz 250 podziemnych miejsc parkingowych. Powierzchnia typowego piętra wynosi około 1 200 mkw.. Budynek został wyposażony w rozwiązania techniczne takie jak klimatyzacja, kontrolę dostępu czy kable światłowodowe.

Budynek znajduje się na warszawskim Mordorze, w grupie biurowców dawniej noszących zbiorczą nazwę Empark, obecnie Myhive. Marka ta aktualnie obejmuje 27 budynków biurowych w siedmiu europejskich miastach - Warszawa, Wiedeń, Budapeszt, Bukareszt, Praga, Dusseldorf i Bratysława. W sumie oferują ponad 606 tys. mkw. GLA.
Piotr Celej

#Kulturalnie

Dzielnica Mokotów zaprasza na...

Koncerty dla Ukrainy

Mokotowskie domy kultury w geście solidarności z naszym wschodnim sąsiadem organizują koncerty. Dochód z biletów przeznaczony będzie na pomoc dla uchodźców i uchodźczyń z Ukrainy.

Koncerty dla dzieci z Ukrainy, niedziela, 13 marca, Centrum Łowicka:

– 10:00 Muzyka Mówi / Aleksandra Resztik + Piotr Latoszyński
– 13:00 Projekt Muzyka / Music Place // Aga Zaryan + Michał Tokaj
– 16:00 Agnieszka Wilczyńska + Andrzej Jagodziński / Nika Lubowicz

Bilety w cenie 50 zł - rodzic i 25 zł - dziecko. Zebrane środki w całości zostaną przekazane na pomoc dzieciom z domów dziecka w Ukrainie, organizowaną przez Stowarzyszenie SOS Wioski Dziecięce. Zakup biletów: <http://bitly.pl/DVxB4>

Przyjaciele dla Ukrainy, piątek, 11 marca, godz. 19:00, Dom Kultury Kadr

W koncercie poza polskimi artystami: Danutą Błażejczyk, Moniką Urlik z córką Jasminą, Małgorzatą Nakonieczną, Ludwiną Pol, Kamilem Bijosem, Rafałem Szatanem, Yuginem, wystąpią artyści z Ukrainy: Vlasta Vysochanka i skrzypaczka Mariya Yakovenko.

Wstęp wolny (dobrowolna cegiełka), rezerwacja miejsc online: <https://tiny.pl/94d6t>

Wolontariusze poszukiwani

Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Mokotów nadal poszukuje osób chętnych do wolontariatu najlepiej ze znajomością języka ukraińskiego, rosyjskiego, angielskiego do wsparcia cudzoziemców, uchodźców przyjeżdżających do Polski.

Szczegółowych informacji udzielają koordynatorzy wolontariatu w Dziale Pomocy Specjalistycznej OPS Mokotów, tel. 517 207 356 lub 517 207 377, mail wolontariat@opsmokotow.pl. Szczegóły na: <http://opsmokotow.pl>.

Zajęcia plastyczne dla seniorów i senierek

Zachęcamy osoby starsze z dzielnicy Mokotów do udziału w bezpłatnych zajęciach plastycznych, które odbywać się będą w Szkole Podstawowej nr 70 przy ul. G. Bruna 11. Zajęcia rozpoczynają się 11 marca i trwają do 30 maja, w piątki w godz. 16.00-19.00.

Szczegóły i zapisy tel. 500 167 442.

Instruktorka nieodpłatnie udostępnia uczestnikom materiały plastyczne. Liczba miejsc ograniczona. Zajęcia są finansowane z budżetu Urzędu Dzielnicy Mokotów.

Korepetycje ze sztuki – wykłady dla dzieci

W marcu, co tydzień w czwartek, zapraszamy na spotkanie edukacyjne/wykład dotyczący motywów fantastycznych w sztuce europejskiej. Smoki, gryfy, istoty mitologiczne, biblijne potwory, fantastyczni mieszkańcy odległych krain, rusałki, nimfy, romantyczne baśnie, a nawet wyprawy kosmiczne i odległe planety - wszystkie te motywy odwiedzały przez wieki obrazy, ryciny, iluminacje oraz mapy europejskich twórców.

Na pierwszym spotkaniu ekspert omówi pochodzenie motywów fantastycznych i ich źródła w kulturze europejskiej posługując się przykładami malarskimi. Na dalszych spotkaniach będą omawiane motywy i poszczególni artyści zaczynając od sztuki średniowiecznej.

Terminy, godz. 16.30

- 10.03.2022 zapisy on-line <https://tiny.pl/94w99>

- 17.03.2022 zapisy on-line <https://tiny.pl/94l7z>

- 24.03.2022 zapisy on-line <https://tiny.pl/94lrx>

- 31.03.2022 zapisy on-line <https://tiny.pl/94lrt>

Zajęcia odbędą się w Multimedialnej Bibliotece dla Dzieci i Młodzieży nr XXXI (ul. Tyniecka 40a). Wykłady prowadzi Witold Dąbrowski. Spotkanie dla dzieci od 10. roku życia.

DOM KULTURY KADR

11 marca 2022

PIĄTEK GODZ. 19.00

Przyjaciele dla Ukrainy

koncert

Danuta Błażejczyk
Monika Urlik z córką Jasminą
Ludwina Pol
Vlasta Vysochanska
Małgorzata Nakonieczna
Rafał Szatan
Yugine
Kamil Bijos
Mariya Yakovenko - skrzypaczka

wstęp wolny (cegiełka dobrowolna)

ul. Rzymowskiego 32

FANK
organizator

Rożmawiamy z **Mirą Walczykowską, założycielką i szefową Kolonii Artystycznej**

Ogrody Otwarte w Zalesiu Dolnym

KATARZYNA NOWIŃSKA: Jest Pani autorką kilku publikacji i wielu artykułów dotyczących sztuki i historii Zalesia Dolnego. Angażuje się Pani w promowanie i popularyzację tej także pięknej miejscowości wchodzącej obecnie w skład Piaseczna. Czy jest Pani rodowitą zalesianką?

MIRA WALCZYKOWSKA: W zasadzie tak można powiedzieć. W Zalesiu mieszkam od 6. roku życia i jestem z nim niezwykle mocno związana emocjonalnie. To jest po prostu moje miejsce na Ziemi.

Za co najbardziej kocha Pani Zalesie Dolne?

Za niezwykle klimat, swoisty „genius loci”, duch tego miejsca. Bardzo cenię też mikroklimat, który tu panuje. Niezwykle bogaty drzewostan, piękno i urozmaicenie przyrody nie tylko wprowadzają cudowny nastrój, ale przekładają się przecież także na dobrą jakość powietrza, a tym samym na komfort życia.

Jest Pani koordynatorem organizowanej corocznie od 2008 roku imprezy Festiwal Otwarte Ogrody w Zalesiu Dolnym. Jakie było, Pani zdaniem, najciekawsze wydarzenie, które udało się zorganizować w historii tej imprezy?

W ciągu kilkunastu edycji miało miejsce wiele interesujących wydarzeń. W mojej pamięci w szczególności pozostanie spotkanie z 2012 roku zorganizowane w ogrodzie Kolonii Artystycznej z Ambasadą Węgier, a poświęcone polsko-węgierskim relacjom w czasie okupacji. Niezwykle miło wspominałam premierę koncertu muzyki Witolda Maliszewskiego w wykonaniu Camerata Vistula (nagrywane przez TV Polonia) z 2013 roku. Wyjątkową popularnością cieszyły się też wystawy i spotkania z artystami – Józefem Wilkoniem oraz profesorem Adamem Myjakiem a także koncerty muzyczne organizowane w ogrodzie przy ulicy Norwida.

Co planują Państwo w tym roku podczas Festiwalu?

W czasie pandemii wydarzenia festiwalowe trochę zmieniły swój charakter i klimat. Zdecydowanie ograniczyliśmy ilość atrakcji. Na ten rok nie mamy jeszcze ustalonego programu. Przymierzamy się do tematu „Drzewa”, bo to one w znacznej mierze decydują o wyjątkowych charakterze Zalesia.

Jest Pani autorką monografii „Krauzówki” dotyczącej legendarnej Szkoła Podstawowa nr 2 im. Ewy Krauze w Piasecznie. Czy jest Pani absolwentką tej szkoły?

Tak, zarówno ja, jak i moje dzieci jesteśmy absolwentami tej właśnie szkoły.

Szkoła ma wyjątkową historię – zaraz po wybuchu II wojny światowej pełniła funkcję szpitala, a następnie do końca wojny stanowiła istotny ośrodek ruchu oporu. Ukrywali się tu przedstawiciele warszawskiej inteligencji, którym udało się uniknąć aresztowania i wywózki do obozu koncentracyjnego. Wszystko za sprawą niezapomnianej Pani Dyrektora Ewy Krauze oraz Heleny i Władysława Radwanów.

Czy miała Pani szczęście poznać Panią Ewę?

To właśnie z powodu historii tej szkoły, wyjątkowych ludzi, którzy ją prowadzili, zainteresowałam się pisaniem monografii. Pani dyrektor Ewa Krauze była także moim dyrektorem. Była wyjątkowym człowiekiem i świetnym pedagogiem. Za jej czasów nasza szkoła była najlepsza w okolicy.

Zalesie Dolne, podobnie, jak Konstancin-Jeziorna kojarzy się z pięknymi i zabytkowymi willami. Która spośród nich jest Pani ulubioną i dlaczego?

To prawda – w Zalesiu jest wiele pięknych i cennych architektonicznie domów. Jeden z nich to „Siedziba”, czyli dom wybudowany dla prof. Władysława Radwana i jego żony Heleny. To tutaj w czasie okupacji prowadzono tajne nauczanie, tutaj mieścił się też mały szpital polowy, a po wojnie pierwsza prywatna szkoła w Zalesiu Dolnym.

Druga z willi, która jest mi szczególnie bliska, to dom „Zośki”, czyli Tadeusza Zawadzkiego, gdzie mieszkał wraz ze swą rodziną. To miejsce, w którym w czasie okupacji prowadzono zajęcia „szkoły za lasem”. Tutaj powstała książka „Kamienie na szaniec”. Obie wspomniane wille wzniesione zostały w stylu dworskim według projektu Karola Sicińskiego. Oba obiekty wpisałyśmy do Rejestru Zabytków. Mam do nich szczególny sentyment ze względu na historię miejsca i niezwykłych ludzi z nimi związanych.

Architektonicznie jednak bliższy jest mi klimat modernizmu. W Zalesiu jest kilka wyjątkowych rezydencji wybudowanych w latach 30-tych w tym stylu. Jedną z najciekawszych jest willa „Runo”, zaprojektowana przez Borysa von Zinslerlinga w stylu okrętowym dla Teodozego Nosowicza, dyrektora przemysłu morskiego.

Latem minionego roku miałam ogromną przyjemność rozmawiać z Panią w Willi Janówek, czyli tak zwanej Fangorówce w Ogrodzie Botanicznym PAN w Powsinie. Było to przy okazji wystawy malarstwa Magdaleny Shummer-Fangor – żony Wojciecha Fangora, której to wystawy była Pani kuratorką. Jest Pani też mocno zaangażowana w zbiorke funduszy na renowację plafonu namalowanego na suficie Willi Janówek przez Wojciecha Fangora. Na jakim etapie jest obecnie ta zbiorke i jak wyglądają plany odnośnie prac konserwatorskich?

Kolonia Artystyczna razem z Fundacją Promocji Twórczości Wojciecha Fangora, Dyrekcją Ogrodu Botanicznego w Powsinie i Domem Aukcyjnym Artbudy zorganizowały wystawę i aukcję malarstwa, w której całkowity dochód został przeznaczony na renowację plafonu. Zebraliśmy kilkadziesiąt tysięcy złotych, ale w trakcie prac przygotowawczych do renowacji zdecydowano, że nie tylko plafon, ale i strop budyńku oraz częściowo dach muszą być poddane pracom remontowym. Koszty inwestycji znac-

Mira Walczykowska – absolwentka Wydziału Historii Sztuki UW oraz Studiów Podyplomowych Politechniki Warszawskiej Wydziału Architektury na kierunku „Ochrona Dziedzictwa Kulturowego Miast”; autorka wielu publikacji z zakresu historii sztuki, wieloletni działacz społeczny, odznaczona „Złotą Odznaką za Opiekę nad Zabytkami”, i odznaką MKiDN „Zasłużony dla Kultury Polskiej”. Od 2008 roku koordynator festiwalu Otwarte Ogrody. Jest założycielką i szefową galerii sztuki Kolonia Artystyczna w Zalesiu Dolnym.

nie wzrosły, a budżet z aukcji oraz dotacja PAN okazały się niewystarczające. Dyrekcja Ogrodu Botanicznego wystąpiła z wnioskiem o dofinansowanie remontu, między innymi, do Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (MWKZ). Rozpoczęcie prac remontowych musiało zostać przełożone na drugą połowę 2022 roku.

Czy w najbliższym czasie dzieła Pani Magdaleny Shummer-Fangor będzie można podziwiać podczas jakiejś wystawy?

W listopadzie i grudniu artystka brała udział w wystawie zbiorowej „Arka Noego 2” w Kolonii Artystycznej. Na razie nie przewidujemy autorskiej wystawy. Artystka ma już prawie 92 lata, cały czas maluje nowe obrazy, ale na kolejną ekspozycję jej dzieł będziemy musieli trochę pocze-

kać. Wielbiciele twórczości Magdaleny Shummer-Fangor wiedzą, że twórczyni poświęca wielu czasu i uwagi każdemu obrazowi. Zainteresowanych malarstwem artystki serdecznie zapraszamy do Kolonii Artystycznej w Zalesiu Dolnym.

Której jest Pani założycielką i szefową. Przyznam, że jest to miejsce o iście magicznym klimacie. Galeria mieści się bowiem w przedwojennym domu wśród wiekowych dębów i jest pięknie urządzone. Zawsze można tu liczyć na niezapomniane wrażenia – zobaczyć i kupić oryginalne akcesoria wyposażenia wnętrza, ciekawe obrazy i grafiki, posłuchać klimatycznej muzyki, a nawet napić się dobrej herbaty. W galerii regularnie odbywają się wystawy, którym towarzyszą wernisaże, podczas których

możemy poznać i porozmawiać z artystami, organizowane są koncerty, spotkania filmowe, czy promocje książek. Kiedy i jak zrodził się pomysł na stworzenie tego wyjątkowego miejsca?

Pomysł narodził się 10 lat temu, kiedy przeprowadziłam się do willi „Jastrzębiec”. Moje doświadczenia z wielu wypraw z historykami sztuki, np. do Anglii, ośmieliły mnie do podjęcia decyzji otwarcia galerii we własnym domu. Początkowo pewnie trochę trudno było odwiedzającym przełamać opór przed wejściem do galerii w prywatnym domu. Dla mnie i dla mojego partnera mieszkanie w galerii to piękna przygoda, ale i sport ograniczenia.

Już 13 marca w Kolonii Artystycznej odbędzie się wernisaż wystawy malarstwa Misi Łukasiewicz. Artystka jest wielką miłośniczką zimowych plenerów i posiada ogromny dar utrwalania niesamowitego klimatu panującego zimą o wczesnym poranku lub tuż przed zachodem słońca. Oglądanie jej dzieł skłania do refleksji nad ulotnością chwili, ale i nad pięknem natury. Jakie obrazy artystki zobaczymy tym razem w Kolonii Artystycznej?

Po ostatniej animalistycznej wystawie „Arka Noego” pełnej kolorów i dynamiki – obrazy Misi Łukasiewicz mogą zaskoczyć wielu sympatyków naszej galerii. Artystka zaprezentuje szereg kompozycji z przewagą bieli, kilku odcieni szarości, brązów i zgniełej zieleni uwydatniającej pory roku. Zaskakująca cisza, bezlistne drzewa pojawiające się na horyzoncie, czasem zamarznęta tafla wody rozplywająca się we mgłę potęgują wrażenia zimowego spokoju i harmonii. Generalnie to właśnie oszczędność środków wyrazu i ich kolorystyczna aura sprzyjają budowaniu i wyzwalaniu u odbiorców określonych stanów emocjonalnych. Serdecznie zapraszamy na wernisaż i spotkanie z artystką w niedzielę 13 marca w godzinach od 15 do 18. Wystawę będzie można oglądać do 24 kwietnia.

Muzeum w Wilanowie remontuje domek Lanciego

Na terenie Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie trwa remont generalny Domku Lanciego i Drwalni Peldy wraz z dziedzińcem wewnętrznym. Działania mają na celu adaptację zespołu budynków na potrzeby edukacyjne.

Domek Lanciego i Drwalnia Peldy przedpołu pałacu wilanowskiego powstały według projektu Franciszka Marii Lanciego w latach 1848–1850 dla Augusta i Aleksandry Potockich. Obecnie dla większości turystów są pierwszym zabudowaniem pałacowym, które widzą podróżując od ulicy Powsińskiej. Nazwa „domek Lanciego” bezpośrednio nawiązuje do nazwiska jego projektanta, z kolei „drwalnia Peldy” odnosi się do Franciszka Peldy, ogrodnika czeskiego pochodzenia, urodzonego w 1820 roku w Pradze, który w latach 1845–1855 pełnił funkcję inspektora ogrodów wilanowskich.

Go mieściły w przeszłości zabytkowe budynki?

Informacje historyczne, zwłaszcza te dotyczące pierwszych dziesięcioleci po powstaniu budynków, w ogólnodostępnej literaturze przedmiotu są bardzo lapidarne. Trudno również ustalić, kiedy przestały być one związane z fol-

warkiem i administracją pałacową. Wiadomo jednak, że w okresie międzywojennym w zabudowaniach mieściła się mleczarnia, a od 1945 r. – sklep G.S.S.CH.

Istotne zmiany w wyglądzie i funkcjonowaniu budynków nastąpiły z początkiem lat 60. XX w., kiedy podjęto decyzję o przeprowadzeniu kompleksowego remontu konserwatorskiego. Jednak do dziś zabudowania zachowały rozpoznawalny charakter projektów Lanciego – z typowymi oknami i podcieniem na drewnianych kolumnach budynku głównego.

W 1969 r. we wnętrzu Drwalni Peldy powstało malowidło przedstawiające pełnopostaciowy portret konny króla Jana III z ornamentálną inskrypcją „Johannes Rex Poloniae Turcoum Victor” i sygnaturą artysty „Pinx. & cal. F. Starowieyski 1969”. I faktycznie, dzieło posiada cechy charakterystyczne dla malarstwa Franciszka Starowieyskiego. Niezwykle ciekawy jest zastosowany w napisie własny system znaków artysty, wywiedziony z barokowej estetyki i nawiązujący do prac XVII-wiecznych mistrzów.

Muzeum adaptuje

Po remoncie w Domku Lanciego i Drwalni Peldy będą odbywały się edu-

kacyjne warsztaty i wydarzenia dotyczące m.in. rzemiosła historycznego: krawiectwa, haftu, koronki i kaligrafii. Zadanie „Remont i adaptacja Domku Lanciego i Drwalni Peldy – etap I”. Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Zakończenie generalnego remontu budynków wraz z dziedzińcem zaplanowane jest na koniec września 2022 r.

Zadanie „Remont i adaptacja Domku Lanciego i Drwalni Peldy – etap I” realizowane jest do 31 grudnia 2021 r. Dofinansowano je ze środków ministra kultury i dziedzictwa narodowego.

Lanci Franciszek Maria (1799–1875) to jeden z najbardziej znanych architektów działających w XIX-wiecznej Warszawie. Włoch przybył do Polski w 1825 roku na zaproszenie Stanisła-

wa Małachowskiego. Był wtedy dobrane zapowiadającym się architektem tuż po studiach w Rzymie. Pracował najpierw w Krakowie, Galicji i Poznaniu, a przybywszy w 1844 r. do Warszawy był już sławny.

Lanci odcisnął swoje piętno na Wilanowie. Od 1845 roku przez kolejne dziesięć lat prowadził na zlecenie właściciela Wilanowa, Augusta Potockiego, przebudowę i rozbudowę zespołu pałacowego. Dokonał przesunięcia układu komunikacyjnego ogrodu, wystawił w nim liczne budynki użytkowe oraz przebudował m. in. mosty i bramy, dobudował elewację ogrodową w północnym skrzydle pałacu (zastosował tu architektoniczne elementy włoskiego renesansu), gdzie zamierzano umieścić galerię obrazów, przebudował budynki gospodarcze. W miejscowościach należących do klucza wilanowskiego przebudował kościoły w Szulewie, zaprojektował dom administratora w Osiecku, oranżerię i pałacyk w Natolinie. Kierował w latach 1852–55 budową pałacu Potockich w Międzyrzeczu Podlaskim. Dla Potockich przebudował jeszcze w tym okresie: w stylu neorenesansowym pałac przy Krakowskim Przedmieściu 17 w Warszawie i pałac w Krzeszowicach.

Nowa pętla, przystanki i wiaty

Zarząd Transportu Miejskiego podsumował sezon remontowo-budowlany. W 2021 roku rozpoczęto budowę nowej pętli autobusowej na Woli, zakończono budowę parkingu P+R na Białolece. Wybudowano osiem nowych przystanków, wyremontowano 18, remonty były też na ośmiu pętlach autobusowych. Na 17 stołecznych przystankach stanęły wiaty.

Nowa pętla i przystanki

Najważniejszym przedsięwzięciem budowlanym mijającego roku było przedłużenie trasy tramwajowej na Winnicę. Efektem wspólnej inwestycji Zarządu Transportu Miejskiego i Tramwajów Warszawskich jest odcinek torowiska tramwajowego, pętla autobusowa i tramwajowa, chodniki, drogi rowerowe i jezdnie. Dalej w głąb białoleckich osiedli dojeżdżają tramwaje linii 2 i 17 oraz autobusy 509 i N03.

Trwa budowa nowej pętli autobusowej przy skrzyżowaniu ulicy Wawrzyszewskiej i J. Ostroroga. Jesienią oddano do użytku 400-metrowy fragment ulicy J. Ostroroga, przebudowywany w ramach inwestycji. Przygotowano przejścia dla pieszych z azylami, drogę dla rowerów oraz nowe przystanki – Powązki-VI Brama 01 i Powązki – VI Brama 02. Dodatkowo przystanki Ostroroga 01 i 02 przeniesiono bliżej Cmentarza Powązkowskiego, co ułatwia dostanie się do nekropolii. Cała budowa zakończy się w przyszłym roku. Na pętli będą dwa perony o długości 60 i 40 metrów, wiaty, infrastruktura dla pieszych oraz miejsce do ustawienia ładunków dla autobusów elektrycznych. Pomieści dwa wozy 12-metrowe i trzy 18-metrowe. W przyszłości zastąpi pętlę Młynów, która jest za mała dla kilku autobusów przegubowych.

Nowe przystanki wybudowano także na Mokotowie – Bergamotki 01 i 02, na Ursynowie – Nawłocka 01 i 02 oraz w Wawrze – Biegunowa 01 i 02.

Zakończyła się budowa parkingu P+R przy stacji kolejowej

Warszawa Żerań na Białolece. Po zakończeniu formalności związanych z zezwoleniem na użytkowanie, parking zostanie otwarty. Dla pasażerów Warszawskiego Transportu Publicznego będą do dyspozycji 235 miejsca postojowe dla samochodów osobowych, w tym 10 dla osób z niepełnosprawnościami. Rowerzyści z kolei będą mogli zostawić pod wiatami niemal 140 rowerów.

W przyszłym roku rozpocznie się w terenie budowa kolejnego, już 17 parkingu P+R, przy stacji kolejowej Warszawa Jezziorki. Będzie tu prawie 140 miejsc parkingowych, w tym sześć dla osób z niepełnosprawnościami, oraz 40 zadaszonych stanowisk dla rowerów.

Odświeżono również kilka działających P+R. Metro Stokłosy i Ursus Niedźwiadek mają teraz poszczególne poziomy pomalowane na charakterystyczne kolory. Wszystkie wielopoziomowe parkingi są oznakowane w ten sam sposób, co ułatwia odnalezienie samochodu.

Remonty

W 2021 roku wyremontowano nawierzchnię na ośmiu pętlach autobusowych: Aleksandrów, Chomiczówka, Cmentarz Wolski, Nowodwory, Os. Górczewska, P+R Al. Krakowska, Wiatraczna i Żerań FSO.

Prace remontowe przeprowadzono także na 18 przystankach: trzech mokotowskich – Dolna 02, Park Dreszera 01 i Samochodowa 02; ochockich – Och-Teatr 01 oraz Rondo Zesłańców Syberyjskich 02 i 05 i praskich – Abrahama 02, Ateńska 03 i CH Promenada 01. Wyremontowaliśmy również dwa przystanki w Wawrze – Gruntowa 01 i 02 i w Śródmieściu – Muzeum Narodowe 02 i Metro Politechnika 02 oraz po jednym: na Bielanych – Aspekt 01, Targówku – Bieżuńska 02, Ursynowie – Braci Wągów 01, w Wilanowie – Królowej Marysienki 02 i na Woli – Górska 02.

Zakres prac – w zależności od stanu infrastruktury i możliwości finansowych – obejmował remont pasów, z których

korzystają autobusy przy zatrzymywaniu się na przystankach oraz peronów.

W przyszłym roku ztm planuje remont pętli autobusowej Witolin oraz 32 przystanków autobusowych na Ursynowie, Mokotowie, Bemowie, Woli, Białolece, Żoliborzu, Targówku, w Śródmieściu, Wawrze oraz we Włochach.

Wiaty w nowych miejscach

Siedemnaście wiat w nowych miejscach pojawiło się na stołecznych przystankach w tym roku. Najwięcej na Bielanych – na przystankach: Głowackiego 01, Kochanowskiego 04 i Mazewska 02, po dwie – na Bemowie: Dostawcza 01 i 02 i Białolece: Nowodwory 07 i Os. Derby 02, na Mokotowie: Langeo 01 i 02, w Śródmieściu – Al. Jana Pawła II 01 i Królewska 08 i w Ursusie – Henryka Brodatego 01 i Spisaka 04 oraz po jednej – na Pradze-Południe – Goław 07, w Wawrze – Marysin 02, Wilanowie – Wilanów 04 i na Woli – Kolejowa 51.

Modernizacja pierwszej linii metra

Każdego roku prace remontowe i modernizacyjne prowadzone są również na pierwszej linii metra, której odcinek od Kabat do Politechniki oddano do użytku już 26 lat temu. Modernizowano urządzenia techniczne – niewidoczne dla pasażerów, np. przepompownię wód opadowych na stacji Pole Mokotowskie czy podstację trakcyjno-energetyczną. Metro Warszawskie wymieniło system sterowania ruchem na kilku stacjach.

Pasażerowie metra zauważyli na pewno na stacji Raclawicka, przy południowo-zachodnim zejściu na stację, zmianę niewygodnego podnośnika na windę. W dźwigu zadbane o swobodny dostęp dla osób na wózkach, osób mających problemy z poruszaniem się oraz opiekunów podróżujących z dziećmi w wózkach. Dodatkowo przystosowano windę do potrzeb osób niewidomych i niedowidzących. Zmodyfikowano ścieżkę dotykową przed dźwigiem – na chodniku, na poziomie platformy i w przejściu podziemnym. W środku pojawiły się przyciski wyposażone w oznaczenia w alfabecie Braille'a. Z kolei na stacjach Pole Mokotowskie i Marymont odświeżono elewację – na pierwszej wymieniono elewację szybu windowego, a na drugiej okładzinę z płyt gresowych przy dwóch wejściach.

Ważnym zadaniem modernizacyjnym planowanym na 2022 rok będzie budowa czterech wind przy północnej głowicy stacji Pole Mokotowskie.

ztm.waw.pl

Warszawa z nominacją do Europejskiej Nagrody Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego

Warszawa została nominowana do EU Urban Road Safety Award. Komisja Europejska doceniła stolicę za kompleksowy audyt bezpieczeństwa przejść dla pieszych, którego zalecenia są metodycznie wdrażane. Zwycięzca zostanie ogłoszony pod koniec marca.

– To najbardziej prestiżowa europejska nagroda, przyznawana za innowacyjne i skuteczne działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa w ruchu ulicznym. I sama nominacja jest już ogromnym wyróżnieniem. Bardzo się cieszę, że doceniono nasze działania, które przyczyniły się do ochrony życia i zdrowia mieszkańców. Bezpieczeństwo to dla nas priorytet, a dzięki systematycznemu wdrażaniu zaleceń audytu liczba wypadków na przejściach w stolicy spadła już dwukrotnie – mówi Rafał Trzaskowski, prezydent m. st. Warszawy.

Po to, by decyzje o zmianach w przestrzeni miejskiej były podejmowane na podstawie spójnych i merytorycznych kryteriów Zarząd Dróg Miejskich przez 5 lat, od 2016 do 2020 roku, prowadził szeroko zakrojony audyt bezpieczeństwa ruchu drogowego na przejściach dla pieszych bez sygnalizacji świetlnej wzdłuż głównych stołecznych ulic. Łącznie, zebra po zebrze – przebadano ponad 4 tysiące przejść we wszystkich 18 dzielnicach. Przebudowa kolejnych przejść dla pieszych w Warszawie to właśnie efekt audytu.

Prawdopodobnie najlepszy audyt na świecie

Europejskie jury doceniło przede wszystkim unikatową metodologię tego projektu, jego bezprecedensową skalę przy jednoczesnej drobiazgowości oraz szybkie i konsekwentne wdrażanie zaleceń w praktyce.

Prawdopodobnie nigdzie na świecie nie prowadzono bowiem tak kompleksowego audytu w tak dużej skali. Bezpieczeństwo na przejściach dla pieszych przebadano pod kątem ok. 30 kryteriów. Audytorzy sprawdzali

m.in. czy pieszy jest widoczny dla kierowcy, czy kierowcy w pobliżu przejścia rozwijają nadmierną prędkość, czy infrastruktura jest w dobrym stanie, czy zebra jest właściwie oświetlona. Do audytu dodatkowo wykorzystywane były m. in. dalmierze, kółka pomiarowe czy specjalne urządzenia badające natężenie światła na przejściu dla pieszych oraz w jego okolicy. Na tej podstawie opisywali główne zagrożenia w danym miejscu i nadawali mu ocenę w skali od 0 (najgorsza) do 5.

W ten sposób Warszawa ma dokładne dane o każdym z 4093 nieosygnalizowanych przejść dla pieszych na ulicach, którymi zarządza ZDM. Wyniki audytu dla każdego z przejść są

Bezpieczeństwo jest najważniejszą nagrodą

W ostatnich latach w Warszawie spada liczba wypadków i samych ofiar wypadków. Co szczególnie istotne wyraźnie spadają statystyki wypadków na przejściach dla pieszych. Jeszcze w połowie ubiegłej dekady takich zdarzeń było w stolicy ponad 250 rocznie. Obecnie jest ich dwukrotnie mniej. Nie ma wątpliwości, że wprowadzane zmiany przyczyniają się do znaczącej poprawy bezpieczeństwa na warszawskich ulicach.

Wyniki pod koniec marca

Wyniki zostaną ogłoszone 28 marca. Oprócz Warszawy w trójce nominowanych miast są Re-

dostępne na stronie internetowej ZDM.

Na podstawie wyników audytu podejmowane są decyzje poprawy bezpieczeństwa na przejściach. Rozwiązania te są różne w zależności od lokalizacji i zidentyfikowanych problemów. Co roku ZDM buduje kilkanaście sygnalizacji świetlnej, montuje dedykowane oświetlenie dla kilkuset przejść dla pieszych, instaluje progi zwalniające, azyły dla pieszych i wprowadza inne formy uspokojenia ruchu (np. ronda). Tam, gdzie kłopotem są auta zasłaniające widoczność, uniemożliwiają takie parkowanie. Proces audytu podzielony był na mniejsze części realizowane rok po roku, co pozwoliło na przyspieszenie realizacji jego rekomendacji w praktyce.

thymno i Florencja. Dotychczas żadne polskie miasto nie otrzymało Urban Road Safety Award. Przed dwoma laty szansę na to miało Jaworzno, które w swojej skali realizuje Wizję Zero. Wtedy jednak nagrodę uzyskała Pontevedra, która zreorganizowała ruch drogowy uniemożliwiając wjazd autem do centrum. W zeszłym roku nagroda również powędrowała do Hiszpanii, do Bilbao, które prawie wszystkie ulice miasta objęło strefą Tempo 30.

Nominacje do Urban Road Safety Award, w ostatnich latach otrzymywały miasta raczej niewielkie. Tym razem Komisja Europejska doceniła rozwiązanie dotyczące bezpieczeństwa ruchu drogowego wymyślone i funkcjonujące w skali dwumilionowej metropolii. **MBL**

Nowe Impulsy zabrały pierwszych pasażerów

Nowe pociągi Szybkiej Kolei Miejskiej zadebiutowały w rozkładzie jazdy, zabierając na pokład pasażerów. Pierwszy Impuls wyruszył w trasę o 4:34.

Nowe składy – jeden w malaturze nawiązującej do symboliki UE, drugi w barwach Warszawskiego Transportu Publicznego – kursują w tandemie na liczącej ponad 34 km linii S2, łączącej Sulejówek Miłosną z portem lotniczym im. Fryderyka Chopina. Tylko w styczniu br. na tej trasie podróżowały blisko 402 tys. pasażerów, a w całym 2021 r. było to około 4 mln osób.

W połączonych pojazdach znajduje się ponad 1300 miejsc, w tym niemal 300 siedzących. Składy wyposażone są dodatkowo w miejsca na rowery i miejsca na wózek, a także ładowarki USB, automaty biletowe i nowoczesny system informa-

cji. Na pokładzie każdego z nich znajduje się także ratujący życie defibrylator AED.

Kursujące już nowe Impulsy to pierwsze z 21 pojazdów zamówionych przez warszawską SKM w nowosądeckim Nowegu. Wartość całego kontraktu wynosi blisko 668 mln zł, z czego blisko 203 mln zł pochodzi z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014–2020. Umowa obejmuje także przeszkolenie pracowników w zakresie obsługi pociągów oraz siedmioletnie serwisowanie.

Obecnie trwają też jazdy testowe dwóch kolejnych pojazdów, które przyjechały od producenta 14 lutego br. To obowiązkowy element odbiorów technicznych i czas potrzebny na szkolenie maszynistów. Do połowy marca w stolicy będzie w sumie 6 nowych pociągów. **Zuzanna Szopowska-Konop**

Robią do Europy perskie oko i chwała im za to...

Iran wreszcie wchodzi do gry o ropę naftową

To pierwsza dobra wiadomość dla europejskiej gospodarki od militarne- go ataku Rosji na Ukrainę. Blokowane międzynarodowymi sankcjami Iran poczynił ustępstwa i ropa naftowa z tego kraju wkrótce zastąpi rosyjską.

To oznacza rychły spadek cen paliw, bowiem Iran jest czwartym eksporterem ropy na świecie, drugim eksporterem gazu ziemnego, a zasoby tych surowców są niewyczerpalne. Wielokrotnie pisaliśmy w „Passie” o krzywdzących sankcjach gospodarczych nałożonych na ten w sumie pokojowo nastawiony do świata kraj. Ostry konflikt dotyczy jedynie napiętych relacji z Izraelem, który sam posiadając broń jądrową, zabrania prac na programem nuklearnym państwu dziesięciokrotnie większemu, o ponad tysiącletniej historii. Tu widać podo-

bieństwo do polityki rosyjskiej w odniesieniu do Ukrainy, której Federacja Rosyjska odmawia – prawem kaduka – przywileju samostanowienia należnego niezależnemu państwu. Po opublikowaniu w naszym tygodniku podziękowania od ambasadora tego kraju w Polsce. Nazwa Islamska Republika Iranu funkcjonuje od 1979 r., przed 1935 r. kraj znany był jako Persja. Gospodarka Iranu jest jedną z najdynamiczniej rozwijających się na Bliskim Wschodzie.

Iran jest również jednym z niewielu krajów muzułmańskich, który rozwija także inne sektory gospodarki, niezwiązane z ropą naftową. Nie wszyscy wiedzą nie tylko o wielkim potencjale gospodarczym Persów, ale także o ich militarnej i technologicznej potędze. Świetnie wyposażona marynarka wojenna Iranu jest w stanie błyska-

wicznie zablokować Cieśninę Ormuz na tak długi okres, by wyrządzić spustoszenie w światowej gospodarce. Skutkowałoby to m. in. gigantycznym skokiem cen ropy naftowej. Irańskie służby wywiadowcze uznawane są za jedne z najlepszych i najsukceszniejszych na świecie. A co do zdolności irańskich informatyków komputerowych, to są one tak imponujące, że docenia je cały świat. Iran to także genialni matematycy, m. in. Caucher Birkar – profesor na Wydziale Matematyki Teoretycznej i Statystyki Matematycznej na Uniwersytecie w Cambridge, czy Maryam Mirzakhani – pierwsza kobieta w historii uhonorowana prestiżowym Medalem Fieldsa. Nakładanie sankcji było krzywdzące dla tego kraju i niekorzystne dla Europy, która uzależniła się od rosyjskiej ropy i gazu. Jednak dzisiaj w obliczu kryzysu energetycznego świat wyciąga rękę do Iranu i zostaje ona przyjęta.

Persowie mocno podkreślają swoją kulturę oraz etniczną odrębność od świata arabskiego i nazwanie rdzennego Persa Arabem jest dla niego obelgą. Gest Iranu wobec świata i Europy znacząco różni się od gestu Arabii Saudyjskiej, która w lutym poinformowała, że nie będzie produkować większej ilości ropy i nie chce wprowadzać zmian w porozumieniu naftowym. To odpowiedź dla Amerykanów, którzy prosili o zwiększenie poziomu wydobycia, co miałyby doprowadzić do złagodzenia wysokich cen surowca. W tej sytuacji decyzja Teheranu o ustępstwach odnośnie monitorowania swoich instalacji nuklearnych otworzy drogę do zwiększenia eksportu i obniżenia cen ropy na światowych rynkach, a niedobór spowodowany przez sankcje na Rosję może zostać szybko zrekompensowany. Czas najwyższy, ponieważ na kilku

stacjach Orlenu pojawiły się w minioną środę ceny powyżej 8 zł za litr oleju napędowego. Nie ma szans, by ceny utrzymały się na tym poziomie, chyba że nastąpi drastyczna zmiana na rynku ropy naftowej. Taką zmianą może być wejście Iranu do gry. Dlatego lobbując na forum UE, by porozumienie z Iranem jak najszybciej wszedł w życie, co spowoduje zniesienie embarga i szybkie dostawy irańskiej ropy na umęczony wysokimi cenami paliwa europejski rynek, jest priorytetowym zadaniem szefów rządów wszystkich państw Wspólnoty. Należy spodziewać się, że Izrael zrobi wszystko, by porozumienie storpedować, ale sytuacja stała się tak dramatyczna, że czas przestać liczyć się z zdaniem tego państwa w tak niebywale ważnej dla Europy kwestii.

Ropa naftowa i gaz ziemny to dzisiaj kluczowe surowce dla całego Starego Kontynentu. Putin od lat oszukiwał i robił swoje w celu uzależnienia Europy od rosyjskich surowców, a ona mu na to zezwalała. Dopiero dzisiaj, kiedy świat przekonał się do czego zdolny jest prezydent Federa-

cji Rosyjskiej, nastąpiło otrzymanie i nawet Niemcy, jego wierny sojusznik, zaczynają mówić o „tworzeniu innych możliwości importu oraz dywersyfikacji dostaw”. Być może jest to ostatnia chwila, by otrzeźwieć, bo z każdym miesiącem Rosja rola w siłę korzystając z miliardów euro pochodzących ze sprzedanych surowców. Świat czeka niecierpliwie na stanowisko Chin Ludowych w sprawie rosyjskiego ataku na Ukrainę. Nie doczeka się. W styczniu 2021 r. Arabia Saudyjska zmniejszyła wydobycie ropy, by Rosja mogła je zwiększyć. Dokładnie rok później, na kilka dni przed napaścią na Ukrainę, rosyjska firma naftowa Rosnieft zawarła dziesięcioletni kontrakt o wartości 80 miliardów USD na dostawę 100 mln ton ropy naftowej chińskiej spółce CNPC. Dzienny wolumen dostaw ropy do Chin ma wynosić około 200 tys. baryłek. Trudno więc dziwić się, że Chińczyk oficjalnie nie potępił rosyjskiej inwazji.

Iran zgodził się dostarczyć międzynarodowym instytucjom, monitorującym rynek atomowy, dokumenty, które

pomogą rozwiązać sporne śledztwo. Tym samym uitorował sobie drogę do szerszego porozumienia nuklearnego z mocarstwami światowymi. To z kolei otworzy irańskiej ropie drogę na rynki światowe. Oby stało się to jak najszybciej, bo w miniony piątek cena ropy Brent zbliżyła się do 120 USD za baryłkę, kończąc dzień notowań na poziomie o 21 proc. wyższym niż na koniec lutego. Perspektywa zwiększenia podaży ropy na rynku może więc zastopować wzrosty oraz wreszcie obniżyć ceny. Gdyby się zmaterializowała, pomogłaby też polskiej walucie, która w piątek straciła do dolara 2,9 proc., kończąc dzień na poziomie zbliżonym do 4,50 zł – najwyższym od 2001 roku. Europie nie pozostaje zatem nic innego, jak tylko czekać, że ogłoszone w sobotę w Teheranie porozumienie z Iranem, zawarte między dyrektorem generalnym Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej Rafaelem Mariano Grossim a irańskim szefem resortu ds. nuklearnych Mohammadem Eslamim szybko wejdzie w życie.

Opracował Tadeusz Porębski
Fot. wikipedia

Służące potulnie słuchały, artystki się buntowały...

Kobiety w centrum zainteresowania

Jeszcze do 22 marca w Muzeum Warszawy przy Rynku Starego Miasta 28-42 trwa wystawa „Niewidoczne. Historie warszawskich służących”. Ekspozycja przybliży nam realia życia domowych gospośi, które usługiwały w setkach warszawskich mieszkań i domów pod koniec XIX i w pierwszej połowie XX wieku.

Szacuje się, że już na początku XX wieku było ich w mieście aż 40 tysięcy. Rzadko jednak znajdziemy wzmianki na ich temat w przekazach historycznych. Żyły na „zapleczu codzienności”, jakby na drugim planie, ale trwająca w Muzeum Warszawy wystawa czyni z nich swe główne bohaterki. Na ekspozycji zobaczyć możemy 400 przedmiotów związanych z życiem codziennym służących – począwszy od kuferków podróżnych, z którymi przybywały do Warszawy, poprzez fartuszkę, sprzęty do sprzątania, prania i prasowanie, naczynia kuchenne, serwisy obiadowe, przybory do czyszczenia ubrań i obuwia, nożyce do podcinania zwłóknionego knota w świecach woskowych, aż po specyfiki pomocne w tępieniu pluskw i innego domowego robactwa. Przeczytać możemy, między innymi, o tym jak wyglądały relacje gospośi domowych z pracodawcami, o tym, że często padały ofiarami przemocy, w tym również przemocy seksualnej, jak wyglądał schemat ich dnia pracy oraz jak różne organizacje próbowały przez lata walczyć o prawa tej grupy kobiet.

Warszawskie służące pochodziły ze wsi, głównie z bardzo ubogich rodzin. Od pracodawców dzieliła je nie tylko przepaść ekonomiczna, ale i edukacyjna. Najczęściej nie potrafiły ani czytać, ani pisać i mówiły tylko wiejską gwara. Do stolicy przyjeżdżały w młodym wieku, zwykle pomiędzy 16 a 20 rokiem życia, pełne nadziei, że dzięki pracy i zarobkom uda im się usamodzielnic, pomóc finansowo rodzinie i odłożyć na posag. Niestety, bardzo często pozostawały na samym dole hierarchii społecznej przez całe życie. W tamtych latach praca domowych służących nie była postrzegana jako rodzaj aktywności zawodowej i nie posiadała żadnych uregulowań formalnych. W dwudziestolecie międzywojennym, mimo usilnych starań i postulatów wielu organizacji i stowarzyszeń, służące pozostawały jedyną grupą zawodową pozbawioną ochrony prawnej. Jeśli uległy wypadkowi na przykład w wyniku wybuchu gazu z kuchenki, co w tamtym czasie nie należało do rzadkości, nie przysługiwało im żadne odszkodowanie, jeśli zachorowały i nie mogły wykonywać swej pracy, nie miały prawa do żadnego wynagrodzenia, czy zasiłku, ani do opieki medycznej.

W niedzielę 13 marca w godzinach od 16 do 17:30 będzie okazja, aby dowiedzieć się jeszcze więcej na temat losu warszawskiej służby domowej w pierwszej połowie XX wieku – po wystawie będzie oprowadzała Pani Klara Rościszczyńska – absolwentka wydziału historycznego Uniwersytetu Warszaw-

skiego, zajmująca się w swej pracy naukowej, między innymi, badaniem losów służby domowej w Warszawie w latach 30. XX wieku. Natomiast w niedzielę 20 marca również w godzinach od 16 do 17:30 spotkanie poprowadzi z kolei Pani Joanna Kuciel-Frydryszak – dziennikarka, autorka bestsellerowej, pierwszej w Polsce książki o polskich służących „Służące do wszystkiego” (Marginesy, 2018).

Kobiety są również w centrum zainteresowania wystawy, na którą do dnia

27 marca zaprasza Muzeum Sztuki Współczesnej na Powiśle przy Wybrzeżu Kościuszkowskim 22. Wystawa „Kto napisze historię łez” to wyraz buntu artystek wobec narzucania kobietom określonych ról społecznych i ograniczanie prawa wolności do decydowania o swoim ciele i swej seksualności. Twórczynie podejmują dyskusję o relacji między kobiecym ciałem a represyjnym prawem. Kwestia praw reprodukcyjnych kobiet to obszar, na którym ściera się odmienne wizje społeczeństwa,

państwa, roli religii i granic wolności jednostki. Wystawa jest również ważną próbą zabrania głosu w debacie na temat aborcji, która toczy się od pewnego czasu w naszym kraju i wywołuje wiele sporów. Zmiany, które niedawno zostały wprowadzone w tym zakresie w ustawodawstwie już są przyczyną ludzkiego cierpienia i wielu tragedii.

Wraz z rozwojem cywilizacyjnym i wzrastającym poziomem edukacji wśród kobiet, również i w mocno patriarchalnych i konserwatywnych społeczeństwach zaczęły się postępować zmiany w sposobie postrzegania roli kobiety w życiu społecznym i rodzinnym. Na przestrzeni lat kobiety coraz to śmielej podejmowały walkę o swoje prawa. Prace prezentowane na wystawie nawiązują do przemian w zakresie praw kobiet, które dokonały się w krajach takich jak Argentyna, Hiszpania, Irlandia, Portugalia czy w końcu Polska. Wspólnie przejdziemy przez brutalne realia czasów powojennych oraz lata transformacji ustrojowej w różnych społeczeństwach. Niezwykle poruszające są osobiste wyznania artystek mających za sobą doświadczenie usunięcia ciąży.

Prace prezentowane są w kameralnych salach oddzielonych od siebie miękkimi, czerwonymi kotarami. Wszędzie panuje półmrok. Autorką scenografii jest Johanny Meyer-Grohbrugge, która swym projektem nawiązuje do pierwszej feministycznej wystawy „Womanhouse” (Dom kobiet) zorganizowanej w 1972 roku w California Institute of the Arts. Katarzyna Nowińska

Wojtek Dąbrowski

NOWE BAJKI EZOPA

*Ezop mógłby na nowo pisać swoje bajki,
A Orwell opisywać nowy Folwark zwierząt.
Zwierzyniec alegorią jest rządowej szajki,
Choć niektórzy nie wierzą, czy to rząd czy nie-rząd?*

*To byłoby dla obu dość łatwe zadanie.
Można śmiało wytykać politykom grzechy,
Stosując metafory, proste porównanie,
Przypisując rządzącym złe zwierzęce cechy.*

*Jak wyglądałby opis politycznej sceny?
Bezpardonowa walka toczy się na szczytach,
Szakale się rzucają się do gardel jak hieny,
Świnie chcą się koniecznie dorwać do koryta.*

*W postaciach groźnych wilków albo chytrych lisów,
Można łatwo odnaleźć dowolnego pośła,
I rozpoznać z opisu politykę PiS-u,
Co do władzy wyniosła niejednego ośła.*

*Historia jednak uczy, że to nic nowego.
Prawo dżungli i tyle! To wszystko już było!
A jednak idzie nowe! Spytacie: Dlaczego?
Nagle w obliczu wojny wszystko się zmieniło!*

*Teraz się okazało, sam jestem zdziwiony,
Że lew już nie jest królem. Przykład idzie z góry.
Dziś najpopularniejsze są kameleony,
Co potrafią cynicznie zmieniać kolor skóry.*

*Ci co wczoraj na Unię pluli i na NATO,
Wymagowaną nazwali wspólnotą,
Ujadali, że flaga unijna jest szmatą,
Chcieli z Unii wychodzić, wdeptując nas w błoto,*

*Ten co rujnował prawo pod osłoną nocy,
Sprzyjając Putinowi, wodząc na manowce,
Dziś udaje lidera walki i pomocy,
Stał się Europejczykiem, antyputinowcem.*

*Spójrzcie! Przywódca stada nagle spuścił z tonu.
Putinizację kraju chce przekuć w sukcesy.
Najwięcej wokół niego jest kameleonów.
Nie dajmy się oszukać! To przebiegłe biesy.*

*Nie wierz temu, co został dziś kameleonem.
Lis się łatwo, jak widać, daje przefarbować.
Wspierajmy demokrację, trzymajmy jej stronę.
A Ezop? Niech swe bajki napisze od nowa.*

© MKWD (Muzyczny Kabaret Wojtki Dąbrowskiego)

Gadka Tadka

Czy „Ruski” ma zsiąść z konia?

Świat obłożył Rosję Putina sankcjami w wymiarze niespotykanym od 1939 roku. W reakcji na rosyjską agresję na Ukrainę najważniejsi decydenci w świecie sportu podjęli szereg decyzji, uderzając zarówno w rosyjskie federacje sportowe, jak i w rosyjskich sportowców. Światowa i europejska federacje piłkarskie zdecydowały o wykluczeniu rosyjskich drużyn narodowych i klubowych z rozgrywek, a Petersburgowi odebrano finał Ligi Mistrzów. Międzynarodowy Trybunał Arbitrażowy ds. Sportu (CAS) zdecydował, że rosyjscy sportowcy przez dwa lata nie będą mogli uczestniczyć w najważniejszych wydarzeniach, jak igrzyska olimpijskie i mistrzostwa świata. Wykluczono ich także z igrzysk paraolimpijskich w Pekinie. Reakcje gwiazd rosyjskiego sportu na wywołaną przez Putina wojnę są różne. Sprzeciw wobec napaści na Ukrainę wyrazili m. in. tenisista Andriej Rublow i piłkarz Fiodor Smołow. Jednak większość albo milczy, albo subtelnie popiera kremlońskiego satrapę, jak na przykład gwiazdor hokeja Aleksander Owieczkin, który wyraził nadzieję, że wojna wkrótce się skończy, ale zaznaczył jednocześnie, że Putin nadal jest jego prezydentem.

Na lokalnym podwórku również mamy rosyjski problem. Chodzi o zadomowionych na torze wyścigów konnych na Służewcu jeźdźców z rosyjskim obywatelstwem. Dyskusja – czy powinni otrzymać licencje na dosiadanie koni w sezonie 2022 – staje się coraz gorętsza. Jedni argumentują, że skoro totalnie odmawia się rosyjskim sportowcom prawa uczestniczenia w rozgrywkach w każdej z dyscyplin i na każdym poziomie, także Służewiec powinien podporządkować się światowemu trendowi. Inni bronią rosyjskich jeźdźców, twierdząc, iż osiedleni w naszym kraju poddani Putina nie powinni podlegać sankcjom, ponieważ z torem na Służewcu wiąże ich umowy o pracę, więc decyzje o dosiadach mają podejmować właściciele koni i trenerzy. Ponadto na przykład pan Siergiej Wasiutow – jeździec i trener w jednym – mieszka w Polsce od ponad 20 lat i tu jest jego dom. Mamy więc do czynienia z niezwykle delikatną i wrażliwą materią natury moralnej, jak również ekonomicznej, ponieważ w grę wchodzi możliwość utraty zarobkowania przez osoby, dla których Polska stała się drugą ojczyzną. Obojętnie kto będzie podejmował decyzję – prezes PKWK czy minister rolnictwa – musi rzucić na szalę każdy z powyższych elementów.

Jednak najważniejszym elementem podczas trwania zbliżającego się wielkimi krokami sezonu wyścigowego (24 kwietnia) będzie stosunek służewieckiej widowni do rosyjskich jeźdźców. Mam na myśli tzw. element napływowy, a nie środowisko stałych bywalców Służewca. Im dłużej będzie trwała brutalna wojna Rosji z napadniętą Ukrainą, im więcej bezpośrednich przekazów telewizyjnych ze zrujnowanych miast i ludzkich tragedii, tym szybciej zapoczątkowana w latach zaborów, a ugruntowana po roku 1945 niechęć Polaków do Rosji i Rosjan – „wyzwoliciele” może przekształcić się w nienawiść. Jeśli wojna na Ukrainie przeciągnie się, co jest prawie pewne, rosyjscy jeźdźcy mogą być narażeni na szykany ze strony części widowni. Przed każdą gonitwą konie z jeźdźcami w siodłach prezentują się na padoku i znajdują się wówczas dosłownie na wyciągnięcie ręki od widowni. Wystarczy ogryzek jabłka ciśnięty przez „prawdziwego Polaka” w kierunku rosyjskiego jeźdźcy, by koń spłoszył się, a za nim kolejne. Nawet nie chcę myśleć, co mogłoby się wówczas wydarzyć. A przecież „prawdziwych Polaków”, czy prymitywnych prostaków poszukujących „dymu”, niestety nie brakuje w naszym kraju. Zapewnienie bezpieczeństwa na torze leży w gestii organizatora gonitw, czyli dyrektora służewieckiego oddziału Totalizatora Sportowego. Wojna i udział w gonitwach Rosjan powodują, że organizator zobowiązany jest do podjęcia w nadchodzącym sezonie nadzwyczajnych środków bezpieczeństwa, szczególnie w okolicy padoku od strony publiczności. W grę wchodzi bowiem nie tylko bezpieczeństwo rosyjskich jeźdźców i personelu przebywającego na padoku, ale także cennych koni, które stanowią dla właścicieli niebagatelny majątek liczony w euro.

„Na lokalnym podwórku również mamy rosyjski problem. Chodzi o zadomowionych na torze wyścigów konnych na Służewcu jeźdźców z rosyjskim obywatelstwem”

Jest jeszcze jedna ważna kwestia, która nie powinna umknąć uwadze organizatora gonitw. Kilku służewieckich jeźdźców ma rosyjskobrzmiące nazwiska, jak na przykład Abajew, Altynbekow czy Sabatbekow, ale nie są to rdzenni Rosjanie. Pochodzą z Kirgistanu lub Kazachstanu i widownia na Służewcu powinna o tym wiedzieć. Na czas wojny rosyjsko – ukraińskiej należy podjąć stosowne kroki, by ochronić tych chłopców przed ewentualnymi szykanami ze strony zadymiarzy, „rycerzy”, czy „obronców wiary i ojczyzny”. Może należałoby podawać w programie wyścigowym przy ich nazwiskach kraj pochodzenia (Krg. czy Kzch.)? Tak na wszelki wypadek, bo nie można w 100 proc. wykluczyć incydentów prowokowanych przez tych, którzy spędzają wolny czas na poszukiwaniu „dymu”. Tłum naprawdę jest nieprzewidywalny. Analiza obejmująca 60 badań potwierdziła, że zachowanie tłumu determinuje przede wszystkim konkretny kontekst sytuacyjny. Co to oznacza? Między innymi taką sytuację, że dana jednostka nie ogranicza się do agresji werbalnej i rzuca w obiekt nienawiści jakimś przedmiotem, na przykład kamieniem. Mentalność tłumu natychmiast podąża w jego kierunku, ponieważ traci on w tym momencie indywidualną racjonalność. Spią się kolejne kamienie. Takie sytuacje obserwujemy podczas demonstracji „przeciwko”.

Chcę mocno podkreślić, że obojętnie nie mam nic do panów Aleksandra Reznikowa, Aleksandra Kabardowa, Siergieja Wasiutowa, Dimy Pietriakowa, czy Aleksandra Kardanowa. Nie utrzymuję z nimi kontaktów towarzyskich, nie żywię się podczas dni wyścigowych „cynkami” od nich pochodzącymi i generalnie – mam do nich stosunek neutralny. Ale wojna, którą wywołał ich przywódca, wszystko zmieniła. Cały cywilizowany świat odwrócił się do Federacji Rosyjskiej i Rosjan plecami, a Putin uznany został za politycznego wyrzutka. Za zbrojną napaść na Ukrainę i rozpętanie wojny najbardziej będą cierpieć miliony Rosjan – szarych zjadaczy chleba, którzy rychło poznają na własnej skórze jej gorzki smak. Są bowiem kojarzeni z „Imperium zła”, jak obrazowo określili ich kraj były prezydent USA Ronald Reagan. Niechęć do Rosji i Rosjan przybrała wymiar globalny i dopóki działania wojenne nie zostaną wstrzymane, sytuacja nie ulegnie zmianie, a wręcz przeciwnie – niechęć do wszystkiego co rosyjskie będzie systematycznie wzrastać. Wielu Rosjan jest zrozpaczonych ostracyzmem, który dotyka ich na każdym kroku. Symptomatyczna jest wypowiedź Jewgienija Kafielnikowa, zwycięzcy turnieju French Open z 1996 roku. Z jego ust padły bardzo mocne słowa: „Dobrze pamiętam, jak jakiś czas temu niektórzy pisali, że Ukraińcy jadą do Europy myć toalety. Zasmucę was. Teraz to my, Rosjanie, jesteśmy niepożądani nawet w takiej pracy”.

Czy polskie władze pozwolą jeźdźcom z rosyjskim obywatelstwem zsiąść w siodłach w sezonie wyścigowym 2022? Ze źródeł bliskich ministerstwu rolnictwa i rozwoju wsi, które nadzoruje polskie wyścigi konne, dowiedziałem się, że kwestia ma zostać rozstrzygnięta na poziomie ministra, poprzez decyzję stricto polityczną. To złe wróżki, bo polityka naszego rządu w odniesieniu do Federacji Rosyjskiej weszła w okres napięć nienotowanych od czasów „pierestrojki”. Uważam, że minister rolnictwa powinien w pierwszym rządzie zablokować napływ do Polski koni z zewnątrz będących własnością Rosjan, jak również nowych jeźdźców i trenerów z rosyjskimi paszportami. Coraz głośniejsi mówią się bowiem, że jedna z polskich trenerek miałyby przyjąć rosyjskie konie wykluczone z zawodów na torach wyścigowych w naszym regionie Europy. European and Mediterranean Horseracing Federation (EMHF) – organizacja zrzeszająca władze zajmujące się wyścigami koni pełnej krwi angielskiej w regionie Europy i Morza Śródziemnego – otrzymała niedawno wniosek z rosyjskiej federacji wyścigowej o przyjęcie w poczet członków. Prezydium EMHF zdecydowało, że w obecnej sytuacji wniosek nie będzie rozpatrywany.

Na prośbę skierowaną do dyrektora służewieckiego oddziału Totalizatora Sportowego, który od 2008 r. jest organizatorem gonitw na służewieckim hipodromie, o zajęcie oficjalnego stanowiska w sprawie udziału rosyjskich jeźdźców w sezonie wyścigowym 2022 uzyskałem następującą odpowiedź: „Spółka nie zajmie stanowiska..., ponieważ organem decyzyjnym w takich kwestiach jest PKWK”. Dzielenie ludzi strasznie mnie dojdzie. Przeżyłem bowiem czasy komunizmu i socjalizmu, kiedy traktowanie jakiejś cechy (np. pochodzenia), jako podstawy do oceny kogoś w kategoriach lepszych – gorszych albo nadrzędnych – podrzędnych, było czymś powszechnym. W życiu nie spodziewałem się, że na powrót dożyję takich czasów. W środowisku wyścigowym nastąpił tak głęboki podział, że postanowiłem nie zajmować stanowiska w sprawie rosyjskich jeźdźców. To nie jest mój problem, mimo że jestem związany z wyścigami od ponad 50 lat.

Tadeusz Porębski

W prawo czyli w lewo

Gorąca zimna wojna

Co oznacza ten tytułowy oksymoron? Otóż na naszych oczach rzeczy przestają być tym, czym były dotychczas. Maski spadają, najbliższa przyszłość Europy i świata rysuje się na nowo. Najbliższe tygodnie pokażą, czy król bije wszystko, czy też przeciwnie? Może się okazać, że przysłowiowy król, czy też car jest naj.

Trudno uciec od tematyki wojennej, zważywszy na to, co dzieje się za naszą wschodnią granicą. Przez lata przyzwyczailiśmy się do politycznego status quo, bo też sytuacja w naszym regionie na to pozwalała. Wprawdzie tu i tam pojawiały się konflikty zbrojne, nawet krwawe, ale były oddalone od naszych granic. Mimo to, pojawiały się głosy przestrzegające, że taka sytuacja może się zmienić. Wiadomo, że nic na tym świecie nie trwa wiecznie, a wojny następują z pewną regularnością. Przewidywania te trafiały w próżnię i nie znajdowały zbyt wielu słuchaczy. Większość sygnałów o możliwych zagrożeniach była ignorowana. Ostrzegający zwani też z angielska whistlerami przedstawiali dramatyczne scenariusze dla nas i całego regionu. Były one najczęściej ignorowane lub traktowane jako kalandryczne wizje całkiem nieprawdopodobne. Do wyjątków należeli ci, którzy traktowali je poważnie, jako zgodne z prawidłami obowiązującymi w polityce.

Niezależnie od tego, jak traktowaliśmy owe przewidywania, teraz zderzyliśmy się z przykrą rzeczywistością. Niektórzy pamiętają jeszcze zapewnienia prominentnych polityków, że historia skończyła się, że armia nie jest nam potrzebna, bo nie ma żadnego zagrożenia z zewnątrz. Zamiast tego pieniądze zaoszczędzone na bezpieczeństwie państwa lepiej przeznaczyć na inne cele, np. na służbę zdrowia. Gdzie są dziś ci politycy? Są i mają się nieźle. Najwyraźniej zapomnieli, co mówili, gdy byli u władzy. No cóż, to dobry przykład tzw. pamięci krótkotrwałej.

„Otóż na naszych oczach rzeczy przestają być tym, czym były dotychczas. Maski spadają, najbliższa przyszłość Europy i świata rysuje się na nowo. Najbliższe tygodnie pokażą, czy król bije wszystko, czy też przeciwnie?”

Mam sąsiada, który przy niemal każdym spotkaniu pyta mnie, czy damy radę. Potwierdzam, że damy, choć nie bardzo wiem, o co mu dokładnie chodzi. Najpewniej o to, żeby nie poddawać się niezależnie od okoliczności. Właśnie z taką postawą mamy w ostatnich kilku latach wśród przeważającej części naszego społeczeństwa. Daliśmy radę w walce z pandemią, poradźmy sobie z tym, co może nas spotkać ze strony wschodnich agresorów. Nadzwyczajne jest to, z jaką determinacją podchodzimy do kwestii pomocy uchodźcom z Ukrainy. Polacy z otwartym sercem przyjmują ukraińskie matki i dzieci. Rząd podejmuje próby koordynowania pomocy, zapewnienia odpowiednich warunków do życia potrzebującym, kieruje niemający odpowiednika ludzki exodus do ośrodków, hoteli. Angażują się prywatne osoby, oferując pomoc, transport, mieszkania etc. Codziennie dowiadujemy się o konkretnych działaniach władz centralnych, samorządów, a przede wszystkim społeczeństwa, zwyczajnych ludzi. Pomoc nie ogranicza się do pustych gestów i haseł i słów.

Mimo hejtu w mediach społecznościowych i zarzucania Polakom rasizmu i antysemityzmu pomoc trwa. Jej skala robi wrażenie. Już ponad milion uchodźców znalazło bezpieczną przystań w naszym kraju. Zaskakująca skala spontanicznej pomocy ludziom, których domy są ostrzeliwane, których dotychczasowe życie legło pod gruzami bombardowanych miast i miasteczek. Ludzi skazani na rozłąkę z rodziną, dzieci pozbawione poczucia bezpieczeństwa mogą liczyć na Polaków. Wspomniane zdajemy egzamin z dobrej pojętego humanitaryzmu. Podobnie zachowują się też inne narody sąsiadujące z Ukrainą. Potrzeba pomocy wyzwała w ludziach to co najlepsze, uruchamia najgłębsze pokłady człowieczeństwa.

Możni tego świata zachowują się różnie. Jedni czekają na przegraną Ukrainy, licząc na szybki powrót do przerwanego interesów na rynku paliw. Inni podejmują działania uderzające w agresora, który dotąd zarabiał krocie na sprzedaży węgłowodorów. Czasem dyplomacja zastępuje tzw. przyzwoitość. Nastroje społeczne w wielu krajach wymuszają na zachodnich politykach określone decyzje. Niestety, mamy też do czynienia z pozorowaniem działań, zamiast z czynami. Przyzwyczailiśmy się już, że w polityce słowa poprzedzają czyny, ale często kończą się na słowach.

Historia pokazuje, że chowanie głowy w piasek w obliczu zagrożenia nikomu nie może wyjść na dobre. Przykładem tego była m. in. uległa postawa brytyjskiego premiera Arthura Nevilla Chamberlaina wobec hitlerowskich Niemiec, faszystowskich Włoch i ZSRR. Zastosowana przez niego polityka tzw. appeasementu (udobruchania) podczas negocjacji z Hitlerem, zakończona fiaskiem, przyczyniła się do wybuchu II wojny światowej. Próba zachowania pokoju za wszelką cenę przez Brytyjczyków została odczytana przez Niemców jako przyzwolenie na aneksję Sudetów, potem całej Czechosłowacji, a następnie na zaatakowanie Polski.

Kunktatorską politykę Chamberlaina i jego rządu tak podsumował jego następca Winston Churchill: – Mieli do wyboru wojnę lub hańbę, wybrali hańbę, a wojnę będą mieli i tak.

Te znamienne słowa brytyjskiego premiera niech będą przestrożą dla dzisiejszych decydentów, gdy po latach zimnej wojny weszła ona w fazę gorącą.

Mirosław Miroński

O prekursorach polsko-ukraińskiego pojednania w XX wieku

Od Paderewskiego do Karskiego...

Marian Marek Drozdowski
Instytut Historii PAN

Pierwszym wpływowym zwolennikiem polsko-ukraińskiego pojednania był Ignacy Paderewski. Był on synem wieloetnicznej Ziemi Podolskiej, związany rodzinnie z Żytomierzem i sercem ze Lwowem, gdzie po raz po raz pierwszy koncertował w Teatrze Skarbkowskim i w Domu Narodowym w lipcu 1889 roku.

W dniu 8 czerwca 1901 r. we Lwowie dla miejscowych melomanów w Teatrze Miejskim odbyła się polska premiera opery „Manru” pod dyktando Franciszka Spetriny w reżyserii Tadeusza Pawlikowskiego. W czerwcu i lipcu 1902 r. Paderewski ponownie gościł we Lwowie, koncertując na rzecz budowy Kościoła Świętej Elżbiety, Pomnika Adama Mickiewicza i Towarzystwa Dziennikarzy. Był tam goszczony przez marszałka krajowego Andrzeja hr. Potockiego, ks. arcybiskupa Józefa Bilczewskiego i ukraińskich melomanów muzyki klasycznej.

Historyczne znaczenie miało jego przemówienie na 100-lecie urodzin Chopina 23 października

1910 roku na inauguracyjnym zjeździe Muzyków Polskich w Teatrze Skarbkowskim. Mam nadzieję, że fakt ten zostanie utrwalony tablicą przez melomanów ukraińskich i polskich.

Paderewski popularyzował muzykę Chopina we Lwowie ponownie 14 marca 1913, w czasie koncertu w Sali Teatru Miejskiego. To był ostatni jego pobyt w tym mieście. Jako premier Rządu RP stał się o rozejm polsko-ukraiński, zgodnie z sugestiami Rady Najwyższej. Podobnie jak Dmowski i Skrzyński był zwolennikiem autonomii dla Galicji Wschodniej i szerzej, zgodnie z polityką Naczelnika Państwa, opowiadał się za podpisaniem umowy wojskowej z Ukraińską Republiką Ludową.

W dniu 24 maja 1919 r. podpisał z Borysem Kurdynowskim – przedstawicielem rządu atamana Semena Petlury – umowę zapowiadającą gotowość do podpisania dodatkowej konwencji militarnej.

Mimo wątpliwości, zaakceptował „Traktat o ochronie mniejszości narodowych” – dodatek do Traktatu Wersalskiego. W Sejmie 24 lipca 1919 r. eksponował prawo Galicji Wschodniej do autonomii administracyjnej, sądowiczej, edukacyjnej, komunikacyjnej, polityki zdrowotnej i komunikacyjnej. Zapowiedział amnestię dla ludności Wołynia i Galicji Wschodniej.

Po rezygnacji z czynnego życia politycznego w Polsce wypominał kolejnym polskim rządóm odejście od sprawy autonomii Galicji Wschodniej.

Mocniej tę drogę porozumienia polsko-ukraińskiego akcentowali działacze PPS, szczególnie Mieczysław Niedziałkowski i Adam Próchnik oraz PSL Wyzwolenie (Stanisław Kalinowski). Niedziałkowski walczył o autonomię dla słowiańskich mniejszości narodowych na XX Kongresie PPS (31 XII 1925 – 3 I 1926) w Warszawie.

W studium z 1931 r. „Sprawy ukraińskie w Polsce” Niedziałkowski pisał: „PPS stanęła na stanowisku autonomii terytorialnej od bardzo dawna. PPS pierwsza wysunęła w Międzynarodówce problem autonomiczny jako sposób rozwiązywania problemów mniejszości narodowych, tzw. zwartych. Na tym stanowisku stoimy w dalszym ciągu”.

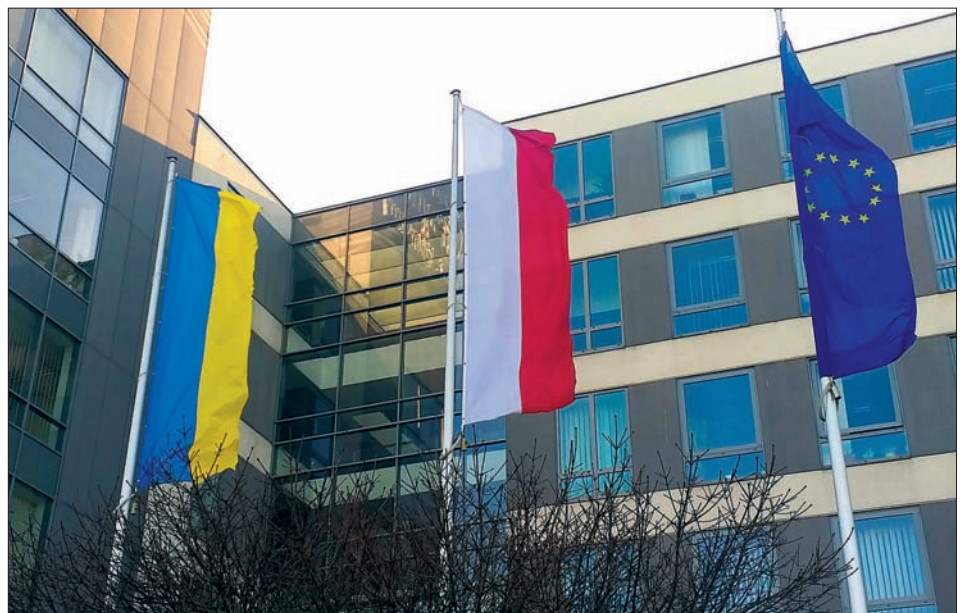
Jeszcze dalej z prawem Ukraińców do autonomii szli działacze PSL „Wyzwolenie”. W ich imieniu senator Stanisław Kalinowski – na marcowym kongresie 1926 roku – domagał się obok autonomii również otwarcia uniwersytetu ukraińskiego we Lwowie, udziału Ukraińców w akcji osadniczej i uwłaszczenia ukraińskich dzierżawców.

W czasie II wojny światowej większość polskich partii politycznych, z wyjątkiem skrajnie prawnicowo-narodowych, opowiadała się na politycznej emigracji we Francji i Wielkiej Brytanii za demokratyczno-republikańską Unią Europejską. Ukraińcy mieszkający w Polsce korzystać mieli ze wszystkich swobód demokratycznych.

Socjaliści z grupy „Wolność” (Zbigniew Mitzner i Waclaw Zagórski) głosili 7 grudnia 1939 r. braterskie współdziałanie ze wszystkimi sąsiadami Polskim w tym z Ukrainą. W dniu 30 lipca 1940 r. gabinet gen. Władysława Sikorskiego, w programowej deklaracji, ogłosił, że jest w stanie wojny z ZSRR, bez względu na stosunek do jego aliantów. Syndykaliści w swym programie z lipca 1940 podkreślali: „Naród ukraiński dojrzał do niepodległości i państwo swoje musi mieć. Stojąc na stanowisku dobra narodowego jako najwyższego kryterium działania, nie możemy stosować tej zasady tylko dla siebie. Inaczej upodobniłby się do faszyzmu.”

W deklaracji ideowej Stronnictwa Demokratycznego z 28 września 1940 r. była mowa o demokratycznej federacji państw walczących z imperializmem niemieckim i rosyjskim.

W programie Polski Ludowej, opracowanym przede wszystkim przez socjalistę Zygmunta

Zaremby w sierpniu 1941 roku, obok zasadniczych reform społecznych akcentowano, że: „Rzeczypospolita wejdzie w skład Związku Wolnych Ludów Europy, reprezentując w nim dążenie do jak największej jego spójności, autorytetu, i siły, zarówno zdolnej unicestwić wszelkie próby dywersji wewnętrznej wybuchającego nacjonalizmu, jak i zabezpieczyć Związek Ludów i jego członków przed niebezpieczeństwem inwazji zewnętrznej.”

Polscy socjaliści, podkreślając pozytywną rolę Armii Czerwonej w wojnie z państwami faszystowskimi i akceptując pakt Sikorski-Majski, wyrażali nadzieję na demokratyczną ewolucję systemu sowieckiego.

Deklaracja ideowa gabinetu gen. Sikorskiego z 24 lutego 1942 r. zapewniała mniejszościom wszystkie prawa demokratyczne oraz rozwój gospodarczy, społeczny, polityczny i kulturalny.

W rozwinętych tezach programowych „Polski Ludowej” z września 1942 r. socjaliści polscy akcentowali: „Narody ukraiński i białoruski, zamieszkujące terytorium państwa polskiego, uzyskają pełną swobodę rozwoju narodowego, społecznego, gospodarczego i kulturalnego na zasadach współzycia „wolnych z wolnymi i równymi z równymi.”

W katolickim Froncie Odrodzenia Polski, z którym był związany Jan Koziński-Karski, nie wykluczano autonomii dla ludności ukraińskiej i białoruskiej w ramach państwowości polskiej, odrzucając tendencje separatystyczne.

Chrześcijańsko-Demokratyczna Unia, w tym czasie broniąc granicy na Odrze i Nysie Łużyckiej, podkreślała, że jeżeli powstanie niepodległa Ukraina, to Polska winna dążyć do unii z tym państwem dla obrony basenu Morza Czarnego.

20 kwietnia 1943 r. Stronnictwo Ludowe „Roch” wydało deklarację w sprawie stosunku do mniejszości ukraińskiej w Polsce, domagając się dla bratniej, głównie chłopskiej ludności ukraińskiej, pełni praw obywatelskich, w tym rozwoju samorządu ukraińskiego w granicach państwa polskiego.

Związek Patriotów Polskich, zdominowany przez komunistów, w deklaracji moskiewskiej z 10 marca 1943 roku, rezygnował z linii ryzykier i popierał zjednoczenie terytorium ukraińskiego w ramach republiki sowieckiej.

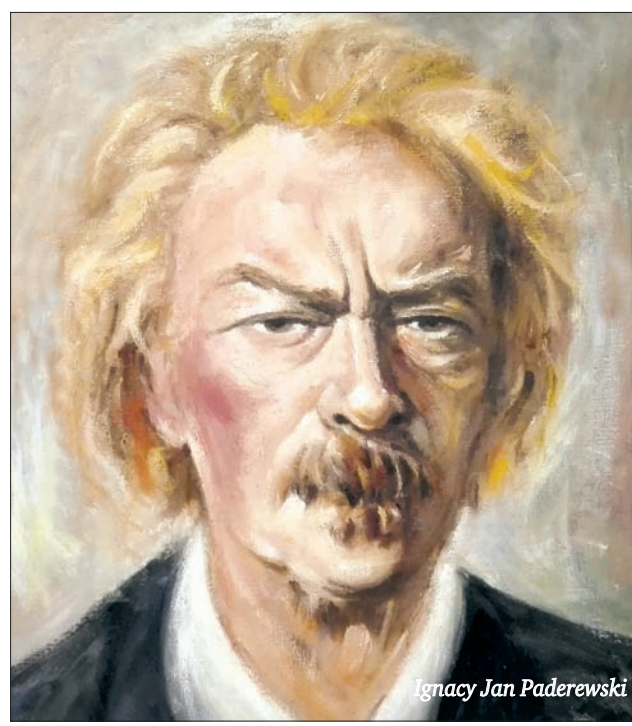
Piłsudczykowski ludowcy, zorganizowani w „Raclawicach”, podkreślali: „Mimo pewnych błędów strony polskiej i nie zawsze jednolitego postępowania Ukraińcy jak i Białorusini mieli możliwość swobodnego rozwoju swoich kultur. Ani Rosja ani Niemcy, którym szczególnie Ukraińcy zaufali, nie gwarantują warunków rozwoju ich narodowości w tym stopniu, jakie mieli w Polsce.”

Czołowy dokument programowy Podziemnego Państwa Polskiego – Rady Jedności Narodowej, kierowanej przez socjalistę Kazimierza Pużaka z 15 marca 1944 roku – zaznaczał: „Naród Polski mieć będzie na względzie w całej pełni interesy innych narodowości, zamieszkujących w granicach Państwa. Wymagając od nich lojalności i

wierności w stosunku do Państwa Polskiego i życzliwego stosunku do praw i interesów Narodu Polskiego, Polska poprze stosunek do tych narodowości na zasadzie uprawnienia politycznego oraz zapewnienia im warunków pełnego rozwoju kulturalnego, gospodarczego i społecznego w ramach jedności państwowej i wspólnego dobra wszystkich obywateli”.

W tym duchu działała Rada Narodowościowa przy Delegaturze Rządu RP, w którym aktywną rolę odgrywali ludowiec Aleksy Bień i wybitny historyk Ukrainy prof. Władysław Tomkiewicz. Prowadzili oni rozmowy z Ukraińcami i Białorusinami oraz Litwinami.

Skrajnie nacjonalistyczny ruch UPA, który początkowo był inspirowany przez hitlerowską Rzeszę, a później walczył z nią – z jednej strony i z drugiej ruch komunistyczny, forsujący budowę sowieckiej Ukrainy bez elementarnych swobód obywatelskich – paraliżowały jakiegokolwiek porozumienia polsko-ukraińskie. Porozumienia te – forsowane przez polskich socjalistów, ludowców, syndykalistów, demokratów, piłsudczyków, zwolenników koncepcji federacyjnych i postępowy nurt myśli katolickiej – znajdowały wpływowych przeciwników wśród polskich konserwatyistów, zwolenników Stronnictwa Narodowego i Obozu Narodowo-Radykalnego. Obóz polsko-ukraińskiego pojednania podkreślał, że istnienie niepodległej i demokratycznej Polski może być zagwarantowane przez powstanie niepodległej i demokratycznej Ukrainy w unijnym związku z innymi państwami Europy Środkowej.

Ignacy Jan Paderewski

Wilanów zaprasza gości z Ukrainy

W obliczu agresji na Ukrainę obserwujemy wiele przykładów solidarności z zaatakowanym narodem. Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie przygotowało już wiele ciekawych propozycji dla dzieci i młodzieży. Do uczestnictwa w nich zaprasza też gości z Ukrainy.

Ułatwieniem dla dzieci zza wschodniej granicy będzie karta edukacyjna w języku ukraińskim wydana we współpracy z Ambasadą RP w Kijowie. Można ją wydrukować przed wizytą lub skorzystać z niej na urządzeniu mobilnym. Przybliży ona historię pałacu i opowie o najciekawszych pomieszczeniach. Grupy dzieci i młodzieży z Ukrainy mogą uczestniczyć w programach edukacyjnych w Muzeum Pałacu Króla Jana III.

Na uwagę zasługuje Wizyta u króla. Chociaż król Jan III nie pojmie nas w swojej rezydencji osobiście, to poznamy go podczas zwiedzania sypialni, w których przebywał ponad 300 lat temu. Dowiemy się, czym król zasłynął w świecie, jak wyglądało życie codzienne w pałacu i ile książek król zgromadził w bibliotece. Spostrzegawczy goście znajdą w królewskich apartamentach szaroburego kota i małą małpkę. Uczestnicząc będą mogli wcielić się w XVII-wiecznego szlachcica ubierając się w żupan i kontusz

Propozycje terminów dla grup zorganizowanych: 24 marca, godz. 11–12; 7 kwietnia, godz. 11–12; 28 kwietnia, godz. 11–12. Miejsce zbiórki: szatnia pałacowa.

Ukraińsko-polskie rozmówki przyrodnicze to kolejna propozycja w języku polskim z elementami słownictwa ukraińskiego. Król Jan III, najsłynniejszy mieszkaniec pałacu w Wilanowie, był poligłotą, znał m.in. turecki, francuski, łacinę i grekę. Wierzymy, że wizyta w muzeum może być dla każdego okazją do nauki języka. W trakcie spaceru po parku w Wilanowie można zapoznać się z historią ogrodów wokół rezydencji króla Jana III, a także poszerzyć znajomość języków. To wspólna nauka z przyswajaniem słów polskich i ukraińskich nawiązujących do otaczającej przyrody. W ramach zabawy, przy wykorzystaniu kolorowych drucików dzieci wykonają figurki napotkanych zwierząt. Będzie to okazją do nauki nazw napotkanych zwierząt w obu językach.

Propozycje terminów dla grup zorganizowanych: 24 marca, godz. 12.30–13.30; 7 kwietnia, godz. 12.30–13.30; 28 kwietnia, godz. 12.30–13.30. Miejsce zbiórki: przed wejściem do pałacu.

Mirosław Miroński

**TANI SERWIS
KOMPUTEROWY**
18 zł/h, 24 h
Dojazd 0 zł
506 480 505

KUPNO-SPRZEDAŻ

ANTYKWARIAT KUPI ZA GOTÓWKĘ

ANTYKI, OBRAZY, SREBRA,
MILITARIA I INNE
UL. DĄBROWSKIEGO 1
22 848-03-70 601-352-129

ANTYKI wszelkie za gotówkę
kupię, 504 017 418
SOSNA opałowa, 602 770 361;
791 394 791

MOTO

CAŁE i uszkodzone kupię,
504 899 717

NAUKA

HISZPAŃSKI, 507 087 609
MATEMATYKA, FIZYKA,
691 502 327

NIERUCHOMOŚCI

DZIAŁKI budowlane 800 m²
k.Prażmowa, 602 770 361;
791 394 791
DZIAŁKI rekreacyjno-
budowlane leśne, Prażmów,
602 770 361; 791 394 791

AGENCJA NIERUCHOMOŚCI
"Van Der Zał"
pilnie i okazjnie sprzedaje tematy:
Pełną ofertę wraz ze zdjęciami
otrzymasz drogą mailową.
Tel.: 601 720 840

Mieszkania: sprzedaż:

- **Mokotów**, 147 m², 5 pok.
ul. Cybernetyki, ochrona, garaż,
wysoki standard, 601 720 840
- **Mokotów**, 155 m², penthouse
4 pok., stan deweloperski,
601 720 840
- **Powisłe**, 49 m², 3 pok.,
c. 610 tys. zł, 601 720 840
- **Sadyba**, 41 m², 2 pok.,
c. 470 tys. zł, 601 720 840
- **Starówka**, koło Rynku, 53 m²,
2 pokoje, do wejścia, 601 720 840
- **Ursynów**, 61 m², 3 pok.,
I p., do wejścia, tylko 570 tys. zł,
601 720 840
- **Ursynów**, 3 pok., 58 m²,
c. 710 tys. zł, 601 720 840
- **Ursynów**, 65 m²,
3 pok., ceglana, c. 720 tys. zł,
601 720 840
- **Włochy**, 71 m², 3 pok.,
c. 805 tys. zł, 601 720 840

DUŻY WYBÓR DOMÓW:
Sadyba, Mokotów, Wilanów,
Powisł, Konstancin.
Zapraszamy do współpracy,
601 720 840

Domy:
● **Dom Konstancin**, 70 m² +
możliwość rozbudowy, cisza,
spokój, c. 780 tys. zł, 601 720 840
● **Dom Górny Mokotów**, do
remontu, 2,5 mln zł do neg.,
601 720 840
● **Dom** ok. Góry Kalwarii, w
stanie surowym 230 m² na działce
1300 m². Cicha, spokojna okolica,
tylko 350 tys. zł, 601 720 840

- **Konstancin**, rezydencja
400 m²/3500 m², starodrzew,
wysoki standard, 601 720 840
- **Konstancin Skolimów**
190/1200 m², ładny zadbane dom,
do wprowadzenia, 601 720 840
- **Mokotów Górny**, atrakcyjne
domy na sprzedaż, od 200 do
450 m², 601 720 840
- **Mokotów Górny** dom,
300 m², świetny punkt,
601 720 840
- **Piaseczno Gołków**, 80 m²
dom, działka 500 m², c. 630 tys. zł,
601 720 840
- **Sadyba**, 550 m², dom do
rozbudowy lub zburzenia pod
apartamentowiec, c. 3 mln zł,
601 720 840
- **Ursynów**, pół bliźniaka,
610 m² na mieszkanie lub biuro,
c. 3,8 mln. zł, 601 720 840,
- **Zalesie Dolne**, piękna
rezydencja 310/3500 m²:
piękny ogród, piękny dom,
601 720 840

Działki:

- **Działka** 1600 m²
k.Konstancina (5 km), pod
budowę domu, ładna, zielona,
cisza, spokój, świetna cena,
601 720 840
- **Konstancin**, działka 3300 m²,
strefa A, dobra cena, 601 720 840
- **Chylichki**, działka 5000 m²
pod 5 bliźniaków, dla dewelopera
lub mniejsze części po 1250 m²
każda, 601 720 840
- **Chylichki** 5700 m² pod mini
osiedle bliźniaków lub pod
rezydencję, 601 720 840
- **Pyry**, 1900 m², tuż przy
ul. Puławskiej, c. 2 mln.200 tys. zł,
superpunkt, 601 720 840
- **Wesoła** 63 000 m²,
inwestycyjna, blisko autostrady,
601 720 840
- **Wilanów**, 5000 m², pod
bud.jednorodzinne, ładna działka,
601 720 840

Do wynajęcia:

- **Mokotów**, ul. Belwederska,
4 pokoje, 108 m², do wynajęcia
6500 zł/m-c, 601 720

Lokale handlowe:

- **Centrum 58 m²** z dobrym
najemcą, tylko 830 tys. zł.
601 720 840
- **Biedronka**, z najemcą.
Wieloletnia umowa,
601 720 840
- **Biurowiec**, 3000 m²,
Warszawa, dobry standard,
z parkingiem na 75 samochodów,
możliwość kupna 1/2 biurowca,
601 720 840,
- **Grochów**, ok. Ronda
Wiatraczna 240 m², do wynajęcia,
18 tys. zł/m-c lub sprzedaż,
c. 2.5 mln. zł, 601 720 840
- **Lokal** 240 m², Grochów,
sprzedaż c. 2,8 mln zł,
601 720 840
- **Lokal** handlowy 120 m²,
z najemcą, okolice Nowego
Świata, 601 720 840
- **Mokotów** 70 m², lokal
z najemcą, gastronomia,
c. 1 mln 550 tys. zł brutto,
wynajęty na 10 lat, 601 720 840
- **Sadyba**, lokal handlowy
110 m² do wynajęcia, wysoki
standard, witryny przy głównej
ulicy, 601 720 840
- **Ursynów**, 82 m², lokal
handlowy z wieloletnim najemcą –
na sprzedaż, 601 720 840
- **Ursynów-Kabaty**, 128 m²
lokal z witrynami, dobry punkt,
do wynajęcia, 11 tys/m-c,
601 720 840
- **Żoliborz**, 75 m², wynajęty
na 10 lat, z najemcą,
c. 1 mln 650 tys. zł, 601 720 840

AGENCJA NIERUCHOMOŚCI
"Van Der Zał"
pilnie szuka dla swoich klientów:
mieszkań, apartamentów, domów,
rezydencji, niezabudowanych
działek gruntu w południowej
części Warszawy (Konstancin,
Piaseczno i okolice, Sadyba,
Wilanów, Mokotów,
Stegny, Ursynów, itd.).
Tel.: 601 720 840

AGENCJA NIERUCHOMOŚCI
"Van Der Zał"
pilnie poszukuje mieszkań
dwupokojowych, trzypokojowych
i czteropokojowych
do kupna bezpośrednio,
tel. : 601 720 840

POGRZEBOWE

USŁUGI
POGRZEBOWE
Mokotów, Ursynów
ul. Rzymowskiego 35
tel: 691 193 581 24h
www.tobiasz24.pl

Usługi Pogrzebowe
URSYNÓW
Tel. 24h: 600 399 199
Komisji Edukacji Narodowej 53
☎ 22 499 20 01
www.pogrzebyursynow.pl

NAGROBKI
już od 2899 zł
22/214 06 31
RATY 500 290 360
EKSPOZYCJA
Wólka Węglowa
ul. Palisadowa 15

**OPIEKA
NAD GROBAMI**
tanie i solidnie
500 336 607

PRACA

DO SPRZĄTANIA bloków
i terenów, 510 056 006;
509 318 602
ZATRUDNIĘ Panią do opieki
nad starszą osobą (mężczyzna 83
lata, głównie leżący, trochę
porusza się po mieszkaniu);
poniedziałek, wtorek, czwartek,
piątek godz. 7-16; środa godz. 11-
20 i co II-ga sobota godz. 7-14.
Wynagrodzenie miesięczne zł.
2400,- Telefon kontaktowy:
728 33 55 26 po 20

USŁUGI

AAA MAŁOWANIE
tanie, remonty, glazurnictwo
669 945 460

AA GLAZURA, terakota,
remonty, 794 781 765
ANTENY TV SAT. Profesjonalne
usługi RTV. Zadzwoni 501 700 315
BEZPIYŁOWE cyklinowanie,
malowanie, gładzie 22 756 57 63,
502 093 588

STUDIO FRYZJERSKIE
-ATELIER
ul. Kulczyńskiego 14
zaprasza
poniedziałek - piątek 11:00 - 19:00
sobota 10:00 - 15:00
tel. 510 792 383
Z tym ogłoszeniem rabat 20%

DEZYNSEKCJA, skutecznie,
22 642 96 16
DOCIEPLANIE budynków,
poddaszy, malowanie elewacji -
kilkunastoletnie doświadczenie,
501 624 562
DOCIEPLANIE budynków,
szybko, tanio, solidnie,
tel. 502 053 214
ELEKTRYCZNEW
instalatorstwo, naprawa lamp
i żyrandoli, 501 94 03 94
HYDRAULIKA, gaz, elektryka,
602 651 211
HYDRAULIK, pełen zakres,
601 81 85 81

KOMPUTERY
pogotowie,
ul. Na Uboczu 3,
tel. 22 894 46 67, 696 37 37 75

KOMPUTERY
serwis, sprzedaż,
FLYCOM,
Pasaż Ursynowski 9,
tel. 22 644 26 05, 601 737 777

MYCIE OKIEN, 505 400 270

NAPRAWA LAPTOPÓW
ELEKTRONIKA KOMPUTERY
CENTRUM SERWISOWE
ul. Meander 2 A
668 108 222

NAPRAWA SPRZĘTU
AUDIO-TV-VIDEO

SONY, PANASONIC,
LG, SAMSUNG
I INNE
ul. Meander 2 A
668 108 222
pon.-pt. 11-19, sob. 10-14

NAPRAWA 24h
chłodnie
lodówki
kostkarki
do lodu
603-584-876

NAPRAWA lodówek,
602 272 464

NAPRAWA
MASZYN DO SZYCIA
DOJAZD GRATIS
tel. (022) 844 81 58

NAPRAWA lodówki, pralki,
502 562 444

NAPRAWA pralek
BOSCH, SIEMENS,
WHIRPOOL, itp.,
22 644 52 59, 501 122 888

PRANIE dywanów,
wykładzin, kanap,
669 945 460

REMONTY, budowlane,
ogrodzenia, 513 137 581
REMONTY, cyklinowanie
tel. 510 128 912
ROLETY, plisy, moskitiery,
żaluzje, producent, 602 380 218
STOLARKA, pełny zakres,
naprawy, 22 641 54 84;
601 751 247
WIERCENIE, 602 380 218

ZDROWIE

ESPERAL odtrucia, gabinet,
dojazd, 503 126 416

TABLICE
606 528 720

Tusze, Tonery
Oryginalne, Zamienniki, Regeneracja

BEZPŁATNA
DOSTAWA
DO FIRM
na Ursynowie!

tel. 22 208 00 00 ul. Meander 2a, Pasaż Natoliński

Dzisiaj jest Wtorek 06 listopada 2012. Imieniny Feliksa, Leonarda, Melaniasza

POGODA NA DZIS
6° 2°

PASSA WWW.PASSA.WAW.PL
TYGODNIK SĄSIADÓW

ZAPRASZAMY
DO ODWIEDZENIA NASZEGO PORTALU

W SPRAWIE
OGŁOSZEŃ DROBNYCH
PROSIMY DZWONIĆ
POD NUMER
509 586 627

EKO-BUD

tel: 22 / 787 19 10
komórkowy: 602 627 232
okna@eko-bud.com.pl
okna drzwi rolety parapety
bramy garażowe
SPRZEDAŻ * MONTAŻ * DORADZTWO

BIURO HANDLOWE
WARSZAWA- URSYNÓW
ul. Roentgena 45, lok 4B
tel/fax: 22 / 644 73 63
ursynow@eko-bud.com.pl

BIURO HANDLOWE
WOŁOMIN
ul. 1-go Maja 26B
tel/fax: 22 / 787 1646
wolomin@eko-bud.com.pl

vetrex
okna premium

POL-SKONE

Najbliższy tydzień w „Alternatywach”

Nowa wystawa „Jak zbudować idealne miasto”, najlepsze animacje z Warszawskiego Festiwalu Filmów Animowanych i przebojowy musical „Friends – the Musical Parody” w wykonaniu aktorów toruńskiego Teatru Muzycznego. Zapraszamy do „Alternatywy”!

10.03 (czw.) 18:00
The Best of Warsaw Animation Film Festival 2021

Przegląd najciekawszych animacji nagrodzonych w ramach 3. edycji Warszawskiego Festiwalu Filmów Animowanych, którego celem jest prezentowanie międzynarodowego krótkometrażowego kina animowanego. Pokażemy tytuły wyróżnione w trzech konkursowych blokach (konkurs główny, konkurs na najlepszy film o tematyce ekologicznej oraz konkurs na najlepszy animowany horror). Animacje dla dorosłej publiczności, z angielskimi napisami.

11.03 (pt.) 18:00
„Przewodnik po warszawskich blokowiskach” – spotkanie z Nicolausem Grosppierre'em, Jarosławem Trybusiem i Agnieszką Sural

Spotkanie towarzyszące uroczystemu otwarciu wystawy prac Nicolause Grosppierre'a „Jak zbudować idealne miasto”. Nicolas Grosppierre to polsko-francuski artysta, który najbardziej znany jest z tego, że dokumentuje modernistyczną architekturę światową. Zafascynowany jej pięknem, prostotą i funkcjonalnością, jak również ideałami, które ta architektura ucieleśnia, ale i stanem ich postępującego upadku, w swojej twórczości

przygląda się wszechobecnemu blokowiskom jako jednemu z ważniejszych rezultatów nowoczesnej myśli architektonicznej XX wieku. Na wystawie w Galerii „Alternatywy” znajdzie się po raz pierwszy prezentowana w Polsce interaktywna praca „Axonocity”, w której artysta zaprasza do zbudowania własnego idealnego miasta. Wstęp wolny, obowiązują zapisy. Wstęp na wystawę nie wymaga zapisów.

12.03 (sob.) 17:00
„Friends – the Musical Parody”
reż. Agnieszka Płoszajska
140 min. z przerwą

Musicalowa parodia kultowego sitcomu „Friends” w wykonaniu aktorów toruńskiego Teatru Muzycznego to idealna propozycja dla fanów serialu, którzy na scenie znów zobaczą wszystkich głównych bohaterów, ale także postaci drugoplanowe. Zapraszamy do bezpiecznego, radosnego świata, w którym problemy zawsze rozwiązują się z korzyścią dla bohaterów. Niesamowitą podróż do Nowego Jorku umilą śpiewane na żywo „friendsowe” piosenki w polskim tłumaczeniu. A wszystko to w perfekcyjnie odwzorowanej scenografii!

13.03 (niedz.) 12:00
„Dziki Zachód Calamity Jane”
reż. Rémi Chayé
Francja 2020 | 85 min. od 10 lat

Kino dzieci. Dwunastoletnia Marthy Jane musi zaopiekować się rodzeństwem, kiedy jej ojciec zostaje ranny w wypadku podczas kierowania konwojem zmierzającym na zachód Stanów Zjednoczonych. Bohaterka przebiera się za chłopca, aby lepiej wypełniać swój obowiązek wobec rodziny. Pewnego dnia zo-

staje niesłusznie oskarżona o kradzież. Postanawia uciec i jest zdeterminowana, żeby udowodnić swoją niewinność.

15.03 (wt.) 19:00
„Truflarze”
reż. Michael Dweck i Gregory Kershaw

Grecja, Stany Zjednoczone, Włochy 2020 | 84 min.

Magiczny, czarujący, pełen ciepła i humoru film o ludziach, którzy znaleźli swój przepis na szczęście – od lat, w pięknych lasach włoskiego Piemontu, zbierają razem ze swoimi psami trufle. Nie wyobrażają sobie, że mogliby robić cokolwiek innego. Gwarantujemy, że po obejrzeniu tego magicznego, emanującego niezwykłym nastrojem filmu będziecie chcieli rzucić wszystko i wyjechać do Włoch, aby w piemontkich górach zbierać trufle!

16.03 (śr.) 19:00
„Krafftówna w krainie czarów”
i wieczór wspomnieniowy poświęcony Barbarze Krafftównie
reż. Maciej Kowalewski i Piotr Konstantinow
Polska 2021 | 82 min.

Kreacyjny portret filmowy wybitnej aktorki Barbary Krafftówny. Jej pełna zawodowych sukcesów droga artystyczna przeplatała się z bolesnymi doświadczeniami w życiu osobistym. W trudnych chwilach ucieczka w świat wyobraźni stawała się dla artystki sposobem na przetrwanie. Aktorka, nierzadko bajkowa Alicja, zabiera widzów na drugą stronę lustra, odkrywa świat, którego już nie ma, a intymne, emocjonalne monologi bohaterki stają się główną osią narracji. Musicie zobaczyć ten film! Pokazowi będzie towarzyszyć spotkanie wspomnieniowe poświęcone Barbarze Krafftównie. Udział w nim wezmą: Elżbieta Łukaszewicz, Remigiusz Grzela oraz Monika i Grzegorz Wasowscy. Prowadzenie Dobromiła Skalska. Piosenki z repertuaru Barbary Krafftówny wykona Aleksandra Bernatek przy akompaniamencie Marcina Powalskiego.

Bilety i bezpłatne wejściówki dostępne w recepcji „Alternatywy” oraz online: alternatywy.art.

Dom Kultury SMB „IMIELIN”
Ul. Dereniowa 6
Tel. 22 641 19 15

Koncert z okazji Dnia Kobiet pt. Szczęście raz się uśmiecha
sobota, 12 marca 2022 r. godz. 18.00

To magiczny wieczór pełen arii i piosenek, o kobietach, o miłości, o szczęściu ...

Monika Gruszczyńska śpiewa czarująco, wygląda uroczo, a jej szlachetny o ciepłej barwie głos wywołuje w nas niezapomniane przeżycia na najwyższym poziomie artystycznym i duchowym.

W programie koncertu usłyszymy najpiękniejsze arie i piosenki o miłości, m.in.: Memory, Odrobinę szczęścia w miłości, Lambeth walk, Jej portret, Tango milonga, Mały Książę, Jak za dawnych lat, Już nie zapomnisz mnie, Szczęście raz się uśmiecha ...

Wykonawcy: Monika Gruszczyńska – sopran, Radosław Bruliński – skrzypce, Andrzej Bielski – fortepian, Ewa Miedziewicka – konferansjerka.

ZAPROSZENIA DO ODBIORU W GODZ. 12.00-20.00

Dla wszystkich

Nagrodę za rozwiązanie otrzymuje **Kazimierz Pękala**
Odpowiedzi proszę zgłaszać telefonicznie 22 648-44-00
we wtorek między godz. 12.00 a 12.30.
Nagrodę można odebrać w środę w godzinach 10-20.

	4				9	1
				2		
1	5		4			8
			1	6	2	
					5	
		9	2	7		4
3						
2		4			9	6
		8	3		5	4

			3			5
3	5		7	8		1
		9				6
	2		8		5	
9			1	7	4	
	3			4		1
		2	5			9
					6	
9		7		1		

Koleżance

Ewelinie Katarzynie Szostak

wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci

MAMY

składają

Dyrekcja i Pracownicy

Ursynowskiego Centrum Sportu i Rekreacji

Ważne telefony

Ursynów

Urząd Dzielnicy
al. Komisji Edukacji Narodowej 61
Centrala 22 443 71 00
fax 22 443 72 91
Informacja Wydziału Obsługi Mieszkańców

22 443 72 00
22 443 71 56
22 443 73 01
Policja 603 19 78 lub 112
Ośrodek Pomocy Społecznej 22 544 12 00

Miejskie Centrum Kontaktów Warszawa (czynne całą dobę przez 7 dni w tygodniu) 19115

Mokotów

Urząd Dzielnicy
ul. Rakowiecka 25/27

22 443 64 00
Wydział Obsługi Mieszkańców 22 443 65 00
22 443 65 01
Urząd Skarbowy 22 502 00 00
Pogotowie Ratunkowe 999
22 844 04 46
Policja 22 603 11 88
Straż Miejska 986, 22 649 40 90
Straż Pożarna 998, 22 844 00 71

Wilanów

Urząd Dzielnicy
ul. Franciszka Klimczaka 2

22 44 35 000
Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Przyczółkowa 27A 22 648 22 26
22 842 32 61
Policja 986, 852 16 00
Straż Pożarna 22 596 71 40

Piaseczno

Urząd Miasta i Gminy
ul. Kościuszki 5

701 75 00
Starostwo 757 20 51
Powiatowe 726 67 00
Urząd Skarbowy 999
Pogotowie Ratunkowe 535 91 93
997
Policja 756 70 16...18

Straż Miejska 701 76 95
986
Straż Pożarna 998, 756 72 43

Pogotowie Gazowe 992
Pogotowie Elektryczne 701 32 20
Pogotowie Wodno – Kanalizacyjne 603 309 399

Konstancin-Jeziorna

Urząd Gminy
ul. Piaseczyńska 77

22 484 23 00, 22 484 23 10
Policja 997, 756 42 17
Straż Miejska 757 65 49
Straż Pożarna 998, 750 18 19
Pogotowie 999, 756 75 11

Lesznowola

Urząd Gminy
ul. Gminna 60

757-93-40 do 42;
757-92-71; 757-90-02;
faks 757-92-70
999

Pogotowie Ratunkowe 756-75-11
Pogotowie Ratunkowe (całodobowy ostry dyżur) ul. Kościuszki 9

Ośrodek Zdrowia w Nowej Iwicznej 701-49-10
Ośrodek Zdrowia w Magdalence 757-99-64

Ośrodek Zdrowia w Mrokowie 756-15-92
Ośrodek Pomocy Społecznej 757 92 32

Policja 997
757-93-90, 757-93-86
Komenda Powiatowa Policji 756-70-17, 756-75-01

Straż Pożarna 757-05-98, 757-22-27

Ochotnicza Straż Pożarna w Mrokowie 756-15-25
w Nowej Woli 756-73-10

Straż Miejska 986, 750-21-60
Pogotowie gazowe 992, 750-38-85
Pogotowie energetyczne 991

756-30-53, 756-30-54
Pogotowie wodno-kanalizacyjne 994

Biuro Służby Krajowej Anonimowych Alkoholików
(22) 828-04-94, pon.-pt. 8-16

Punkt Informacyjny – Kontaktowy AA (22) 616-05-68, pon.-pt. 16-21

Infolinia AA
0-801 033 242, pon.-pt. 8-21

E.Leclerc

URSYNÓW

Oferta ważna
od 10.03 do 12.03.2022 r.

życzy Panom wspaniałego
Dnia Mężczyzn

Z KARTĄ
30% TANIEJ

bonus
E.Leclerc

39⁹⁹ 1 szt.
cena z kartą
59⁹⁹ 1 szt.
cena bez karty

AURORA AU080
HIGH QUALITY STAINLESS STEEL
HAIR CLIPPER SET

Zestaw do strzyżenia włosów
Aurora

Z KARTĄ
30% TANIEJ

bonus
E.Leclerc

45⁹⁹ 1 szt.
cena z kartą
65⁹⁹ 1 szt.
cena bez karty

BaByliss
DETAILS
TRIMMER

Trymer BaByliss Men
do nosa i uszu, brwi
1 szt.

Z KARTĄ
10% TANIEJ

bonus
E.Leclerc

8⁹⁹ 1 szt.
cena z kartą
9⁹⁹ 1 szt.
cena bez karty

Czekoladki owocowe
108 g
cena za 1 kg = ~~81,24~~/92,50

23% TANIEJ

35⁹⁹ 1 szt. ~~46,99~~

Bidon Inox
750 ml

11% TANIEJ

45⁹⁹ 1 szt. ~~51,99~~

Dzbanek z zaparaczem Saphir
poj. 1,2 litra

16% TANIEJ

54⁹⁹ 1 szt. ~~65,99~~

Kawiarka Venetto
poj. 450 ml

10⁹⁹ 1 szt. ~~12,14~~

Torcik Wedlowski
250 g
Lotte Wedel Sp z o.o.
cena za 1 kg = 43,96

40% TANIEJ

5⁹⁹ 1 szt. ~~9,99~~

Pralinki White Rum/ Gin
150 g
Novi
cena za 1 kg = 39,93

ZBIERAJ NAKLEJKI I KUPUJ PRODUKTY MARKI VALDINOX Z

MEGA RABATEM

-50%

E.Leclerc

VALDINOX

Akcja trwa:
od 10.03.2022
do 30.04.2022
lub do wyczerpania zapasów

Wyóżnienia przyznawane za produkty najwyższej jakości, renomę i zaufanie.

Jak wziąć udział
w programie:

- Zrób zakupy w sklepie E.Leclerc w okresie 10.03.2022 - 30.04.2022
- Za każde wydane 30 zł otrzymasz 1 naklejkę
- Przyklej naklejkę na kuponie rabatowym
- 5 naklejek = rabat -50%
Oddaj kupon przy kasie i kup wybrany produkt z rabatem

Oferta ważna od 10.03 do 12.03.2022r. lub do wyczerpania zapasów. Wszystkie ceny wyrażone są w zł i zawierają podatek VAT. Ceny dotyczą produktów bez dekoracji. Oferta dotyczy sprzedaży detalicznej. Niektóre produkty nie są dostępne w każdym sklepie. Informacje na ten temat i regulamin Promocji dostępne w Punkcie Obsługi Klienta sklepu. Oferta gazetki i Promocja dotyczą sklepu: HIPERMARKET URSYNÓW, Warszawa ul. Ciszewskiego 15 róg Komisji Edukacji Narodowej

E.Leclerc
HIPERMARKET
URSYNÓW

foto.e-leclerc.pl | leclerc.pl

Hipermarket czynny
pon. - sob.: 7.00 - 22.00
niedz. handlowa: 7.00 - 22.00

SKORZYSTAJ Z PROGRAMU
BONUS
ZAŁÓŻ KARTĘ
ZAINSTALUJ
APLIKACJĘ

Hipermarket Warszawa Ursynów
ul. Ciszewskiego 15
róg Komisji Edukacji Narodowej
tel. (22) 389 86 00
www.eleclerc.pl

dojazd autobusami:
192, 179, 185, 193, 195, 209, 148, 503, 166 stacja metra: Stokłosy, Imielin

GALERIA
KEN
CENTER

f galeriakcenter
Galeria czynna
pon. - sob.: 10.00 - 21.00
niedz. handlowa: 10.00 - 20.00